149. ÅRGANG • NUMMER 8 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • AUGUST 2000

LIAHONA

149. ÅRGANG • NUMMER 8 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • AUGUST 2000

LIAHONA

PÅ OMSLAGET
Forsiden: Englen Moroni fra templet i Washington D.C., af Avard Fairbanks; Foto: © 1994 Mark Edward Atkinson. *Bagsiden:* Englen Moroni fra templet i Salt Lake City, af Cyrus Dallin; Foto: Craig Dimond.

***LILLE LIAHONAS* FORSIDE**
En kvinde i Guatemala væver skudtråde gennem kædetrådene. Se »Et smukt vævet tæppe«, side 4.

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

SE SIDE 24

LILLE LIAHONA

SE SIDE 44

SE SIDE 34

SE SIDE 6

SE SIDE 26

August 2000. 149. årgang. Nummer 8
LIAHONA 20988 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Marlin K. Jensen
Vejledere: F. Enzio Busche, John M. Madsen, Alexander B. Morrison

Undervisningsafdelingen:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Assisterende chefredaktør: R. Val Johnson
Redaktør: Roger Terry
Assisterende redaktør: Jenifer Greenwood
Koordinator: Beth Dayley
Tidsskriftasssistent: Konnie Shakespear

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designere: Thomas S. Child, Tadd R. Peterson
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Kari A. Couch, Denise Kirby, Deena L. Sorenson, Claudia E. Warner
Digital Prepress: Jeff Martin

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Nordisk Servicekontor, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046- 31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 85 pr. år (inkl. moms og porto) betales direkte i menigheden under »Andet«. Skriv: »Liahona«.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

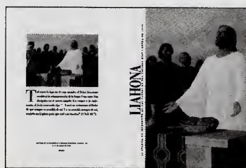
Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hiligaynon, hollandsk, ilokano, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, lettisk, litauisk, malagassisk, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

For readers in the United States and Canada:
August 2000 Vol. 149 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help-line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canadian Poste Information: Publication Agreement #1604821)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

STYRKET VED FORSONINGEN

Jeg er meget taknemlig for artiklen »Trofast udholdenhed« af ældste Neal A. Maxwell i aprilnummeret af *Liahona* (spansk). Det styrker mig meget at føle Jesu Kristi forsonings rensende kraft i mit eget hjerte. Hans offer gør det muligt for os at være pletfri, hvis vi vil omvende os fra vores synder.

Jesus Kristus kender til fortvivlelse, ensomhed og depression. Han har gennemgået det alt sammen og mere – meget mere. Det er derfor, han trøster os og giver os den styrke, vi har brug for. Jeg ved, at han lever, at han elsker os, og at han venter på os med åbne arme. Jeg vil vende tilbage til ham og modtage hans favntag.

Adela Rojas Guzmán,
Carúpano 1. Ward,
Barcelona-missionen i Venezuela

»JEG LÆSER I *LIAHONA*«

Liahona (engelsk) er min konstante rejsefælle, for mit arbejde kræver, at jeg rejser meget her i Filippinerne. Når jeg sidder alene på mit hotelværelse, læser jeg *Liahona* i stedet for at se fjernsyn, og så føler jeg Helligåndens trøstende nærhed. Jeg bliver inspireret og styrket, når jeg læser budskaber fra vore ledere i Kirken og historier og vidnesbyrd om medlemmer. Jeg ved, at min familie og jeg kan være trygge, fordi vor himmelske Fader og vores Frelser passer på os.

Julie B. Odra,
Masagana 1. Gren,
Antipolo Stav i Filippinerne

OFFERET VÆRD

Jeg har lige læst præsident Gordon B. Hinckleys tale ved Hjælpeforeningens møde, som var trykt i januarnummeret af *Liahona* (spansk) fra 1999. Præsident Hinckley talte til Kirkens og verdens kvinder. Jeg kunne ikke undgå at blive rørt af den stærke ånd, som hans ord formidlede. Jeg nærer ingen tvivl om, at han er en Guds profet.

Når jeg læser de breve, som min søn skriver hjem hver uge fra Belo Horizonte Østmissionen i Brasilien, bliver jeg klar over, at jeg aldrig kunne have lært ham de vigtige lærdomme, som han modtager fra Herren gennem sine oplevelser og gennem sin missionspræsidents råd. Ved flere lejligheder har jeg følt, at min søns vækst i missionsmarken langt overstiger den indsats og de ofre, der var nødvendige for at betale for hans mission. Profetens råd om, at enhver værdig ung mand bør udføre en mission har gavnet vores familie meget.

Adolfo Alberto Jeeves,
Assunção 2. Gren,
Rudge Ramos Stav i São Bernardo i Brasilien

Inspirerende tanker

Præsident Gordon B. Hinckley

VIDNESBYRD

»Vi ved, at Jesus er Kristus, verdens Frelser og Forløser. Hans liv var ikke bare et eventyr, som en eller anden forfatter har fundet på. Nej! Hans liv, hans død og hans opstandelse er realiteter. Han viste sig for drengen Joseph Smith. Han talte med ham, som jeg taler med jer i aften, som det ene menneske taler med det andet på en meget virkelig og individuel og personlig måde. Hvor bør vi dog være taknemlige for den kundskab. ›Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus‹ (Joh 17:3). Den kundskab er blevet givet til denne Kirke og har velsignet den, og der er intet i denne verden, som er vigtigere end at have et vidnesbyrd i hjertet, en overbevisning, en absolut vished om, at Gud vor Evige Fader og hans Søn, den opstandne Herre, verdens Forløser, lever.«[1]

»Der er intet i denne verden, som er vigtigere end at have et vidnesbyrd i hjertet, en overbevisning, en absolut vished om, at Gud vor Evige Fader og hans Søn, den opstandne Herre, verdens Forløser, lever.«

BED ALTID

»Bed altid. Knæl ned. Tal med Herren i bøn. Han er universets Gud, men han vil høre og besvare jeres bønner, hvis I vil søge ham … Bed om det, der betyder noget i jeres liv – om at gå i skole, om at tage på mission, om den pige, I skal giftes med, eller den dreng, I skal giftes med. Herren vil velsigne jer og vejlede jer.«[2]

TIL VENSTRE: DEN FØRSTE ÅBENBARING, AF GARY E. SMITH; TIL HØJRE: DETALJE FRA KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND, AF HEINRICH HOFFMANN

FORÆLDRE

»I forældre, I fædre og mødre … lev så eksemplariske liv, at jeres børn i jer vil se en ledestjerne, som de kan følge, når de sætter kursen i deres eget liv. Esajas sagde: ›Alle dine sønner skal være oplært af Herren,‹ og så lover han, at ›dine sønner får stor lykke‹ (Es 54:13).

… Har I nogensinde set børn, der ikke har fred? Svigtede børn? Børn på stoffer? Børn i vanskeligheder? … Jeg håber, fædre og mødre, at I holder familieaften med disse unge mennesker, jeres sønner og døtre. Jeg håber, at I er eksempler på en retskaffen livsførelse for dem. Jeg håber, at de kan komme til jer, når de har problemer eller sorger og få visdom og forståelse med hensyn til deres problemer.«[3]

RETFÆRDIGE MÆND

»I mænd bærer Guds præstedømme, magten til at tale i hans navn, myndigheden til at virke som ledere i Kirken, evnen, retten, privilegiet og velsignelsen at kunne lægge jeres hænder på andres hoved og udtale velsignelser i Herrens navn. I må holde jeres liv rene. Der er ingen plads til pornografi eller noget andet af den slags i jeres liv. Vi skal være Guds mænd, mænd, som vandrer i tro, retfærdige mænd, sanddru mænd, gode ægtemænd og fædre.«[4]

I UNGE, VÆR GODE MOD JERES FORÆLDRE

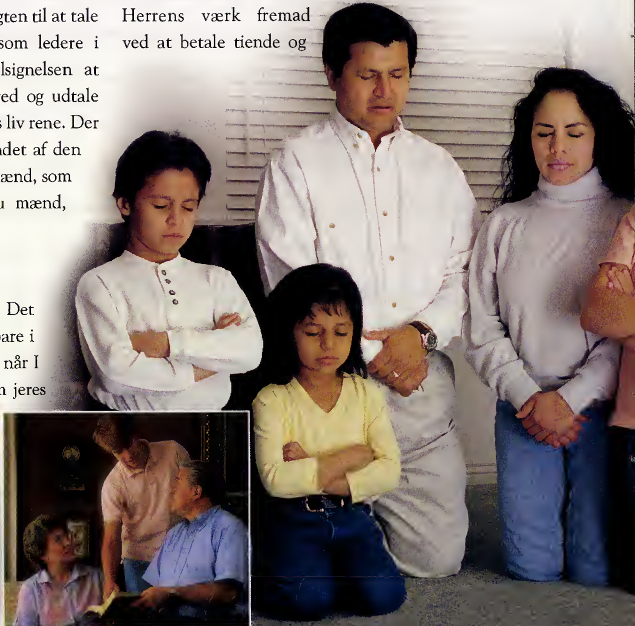
»I er meget dyrebare, I unge mennesker. Det er I! I er meget, meget dyrebare. I er dyrebare i jeres forældres øjne. Det tror I måske ikke, når I til tider tager lidt let på, hvad I tænker om jeres fædre og mødre. Alle deres håb og drømme hviler på jer. De beder for jer. De bekymrer sig om jer. De tænker på jer. De elsker jer. Vær god mod jeres forældre. Behandl dem med kærlighed og respekt og venlighed. Det skader ikke af og til at fortælle dem, at I elsker dem.«[5]

MISSIONÆRKAMMERATER

»Jeg kan huske, at jeg interviewede nogle missionærer i Asien engang, og jeg spurgte en af missionærerne: ›Hvad ser du i din kammerats liv, som du gerne ville efterligne?‹ Han tænkte sig lidt om, og så begyndte han at tale. Han sagde: ›Han arbejder flittigt. Han står op om morgenen og kommer i gang. Han gør, hvad man forventer af ham.‹ Jeg sagde: ›Tillæg dig din kammerats dyder.‹ Alle missionærer har en kammerat. På to eller flere vidners udsagn skal enhver sag afgøres (se 2 Kor 13:1). I står sammen som vidner i dette storslåede værk, hvor I bærer vidnesbyrd om Jesu Kristi gengivne evangelium.«[6]

TIENDE

»Herren har store forventninger til, at I lever op til jeres ansvar for at bære en del af byrden med at føre Herrens værk fremad ved at betale tiende og

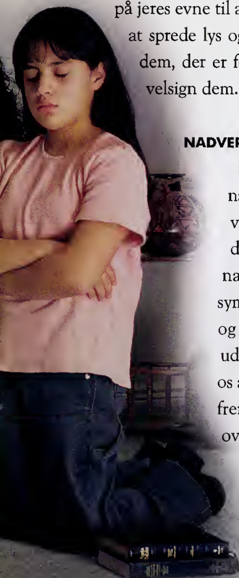
offerydelser. Vi har penge nok til at drive denne Kirke, takket være folkets trofasthed. Det er en fantastisk trofasthed. Vi har ikke mange rige mennesker i Kirken. De penge, som går til Kirkens drift, stammer fra bidrag fra folk som jer – vidunderlige, trofaste mennesker. Tiende er ikke så meget et spørgsmål om penge, som et spørgsmål om tro. Herren kan ikke velsigne dem, der ikke adlyder.«[7]

TEMPELANBEFALING

»Jeg tror, at en af de ting, som jeg er allermest stolt af, og jeg mener det ikke på en forkert måde, er, at jeg siden jeg tog på mission har haft en tempelanbefaling i lommen. Jeg har en på mig lige nu. Det er mit kreditkort hos Herren, og jeg er taknemlig for det.«[8]

TRO PÅ JER SELV

»Tro på jer selv. Tro på jer selv som et Guds barn. Tro på jeres evne til at udrette noget godt i denne verden, at sprede lys og sandhed og forståelse, at nå ud til dem, der er fortvivlede og har brug for hjælp, og velsign dem.«[9]

NADVERMØDE

»Nadvermøde, det at modtage nadveren hver uge – hvilken stor velsignelse er det ikke. Hvor er det dog et herligt privilegium at gå til nadvermøde og modtage nadveren, symbolet på vor Herre Jesu Kristi offer og på den store forsoning, som han udvirkede, og som gør det muligt for os at opstå af graven og gå en strålende fremtid i møde. Jeg håber, at vi alle overværer vores nadvermøder. Jeg håber, at vi erkender, at det er en mulighed og en vidunderlig velsignelse.«[10]

MORMONS BOG

»[Mormons Bog] kom frem som en røst fra støvet, fra højen Cumorah, for at blive bragt ud til verden og forkynde Herrens guddommelighed. Den er gået jorden rundt og gør det stadig på en mirakuløs og vidunderlig måde. Vi trykker i øjeblikket mellem fem og seks millioner eksemplarer hvert år på forskellige tungemål og sprog. Jeg tror ikke, at de, der satte typerne, de, der betjente trykpressen, og de, der havde med dette værk at gøre, selv i deres vildeste fantasi havde drømt om, at dette vidunderlige vidnesbyrd fra Den Nye Verden skulle gå jorden rundt, sådan som det er sket. Den rummer en inspiration og en kraft, som er pragtfuld at betragte. Det er mere end bare en almindelig bog. Det er noget, der rører hjertet på dem, der læser den omhyggeligt og under bøn.«[11] □

NOTER

1. Møde, Victoria, Britisk Columbia i Canada, den 31. juli 1998.
2. Møde, Montreal, Quebec i Canada, den 6. august 1998.
3. Møde, Winnipeg, Manitoba i Canada, den 4. august 1998.
4. Møde, Sudbury, Ontario i Canada, den 5. august 1998.
5. Møde, Winnipeg, Manitoba i Canada, den 4. august 1998.
6. Morgensamling, missionærtræningscentret i Provo i Utah, den 26. juni 1998.
7. Møde, Columbus i Ohio, den 25. april 1998.
8. Møde, Lowell i Massachusetts, den 15. oktober 1998.
9. Møde, Baltimore i Maryland, den 15. november 1998.
10. Regionalkonference, Ciudad Juárez i Mexico, den 15. marts 1998.
11. Indvielsen af Grandin-bygningen, Palmyra i New York, den 26. marts 1998.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. »Og hvad de taler, drevet af den Helligånd,« har Herren sagt angående det, som hans tjenere siger, »skal anses som hellig skrift, skal være Herrens vilje, skal være Herrens sind, skal være Herrens ord, Herrens røst og Guds kraft til saliggørelse« (L&P 68:4).

2. Udvælg under bøn de udtalelser som vil kunne styrke og velsigne de enkeltpersoner og familier, som du er hjemmelærer for.

FOTOILLUSTRATION: CRAIG DIMOND; INDSAT: FOTOILLUSTRATION: MICHAEL SCHOENFELD

Det naturlige menneske, stolt og stædigt som det er, er optaget af denne verdens bekymringer og er lige så død over for det, der hører det åndelige til, som en statue, der er hugget ud i kold marmor.

Aflæg dig det naturlige menneske

Robert L. Millet
ILLUSTRERET AF CARY HENRIE

Præsident Ezra Taft Benson (1899-1994) bemærkede, at »ligesom et menneske ikke har nogen trang til mad, før han bliver sulten, har han heller ikke noget ønske om Kristi frelse, før han forstår, hvorfor han har brug for Kristus. Ingen forstår helt og fuldt ud, hvorfor han har brug for Kristus, før han forstår og anerkender læren om faldet og dets indvirkning på alle mennesker. Og ingen anden bog i hele verden forklarer denne vigtige lære nær så godt som Mormons Bog.«[1]

En af de vigtigste udlægninger af faldet, som findes i Mormons Bog, blev fremlagt af kong Benjamin, som fortalte om de lærdomme, som han havde modtaget fra en Guds engel.[2]

LÆREN OM FALDET

I den dybsindige prædiken som kong Benjamin holdt ved templet, sagde han, at »det naturlige menneske er en fjende af Gud og har været det siden Adams fald« (Mosiah 3:19). Hvad er det, som kong Benjamin siger om menneskeheden? Hvad er det naturlige menneske, og hvad karakteriserer ham eller hende? For at besvare disse spørgsmål, må vi først forstå følgerne om Adams fald.

Da Adam og Eva overtrådte, blev de forvist fra Edens Have. I det øjeblik blev de afskåret fra Guds nærhed – i en sådan grad, at denne adskillelse er blevet omtalt som en død.

Lykkeligvis var Frelseren forudordineret til at sone for denne adskillelse. Herren trøstede Adam: »Se, jeg har tilgivet dig din overtrædelse i Edens Have« (Moses 6:53). Men denne udtalelse skal ses i sin rette sammenhæng. Fordi »Guds Søn har sonet for arvesynden, hvorved forældrenes synder ikke kan overføres på børnene« (Moses 6:54), må vi ikke deraf konkludere, at vi er upåvirkede af faldet. Jahve forklarede Adam: »Eftersom dine børn er undfanget i synd, så vil synden også undfanges i deres hjerter, når de begynder at vokse op, og de smager det bitre, for at de må kunne lære at skønne på det gode« (Moses 6:55).

Ligesom John Calvin (1509-1564) tror vi ikke på mænds og kvinders moralske fordærvelse. Ligesom Martin Luther (1483-1546) tror vi ikke på, at mennesket ikke besidder magten til at vælge mellem godt og ondt. Og vi tror ikke på, at børn arver den såkaldte »arvesynd«, hverken ved seksuel forbindelse eller ved fødsel. Børn fødes derimod ind i en *verden* af synd; undfangelsen er blot det middel, hvorved faldets virkning – synd, sygdom og andre af dødelighedens onder, men ikke Adams oprindelige skyld – overføres på Adams efterkommere.

Når mennesker synder, dør de åndeligt – »De dør med hensyn til det, der hører Ånden til; de dør med hensyn til det, der hører retfærdigheden til; de udstødes fra Guds nærhed. Det er sådanne mennesker, skrifterne taler om, når de siger, at det naturlige menneske er en fjende af Gud,«[3] sagde ældste Bruce R. McConkie (1915-1985) fra De Tolv Apostles Kvorum.

DET NATURLIGE MENNESKE

Hvad karakteriserer så det naturlige menneske? Sagt meget enkelt er det naturlige menneske en, som forbliver i sin faldne tilstand; vedkommende har ikke oplevet en åndelig genfødsel. I den ene yderlighed kan det naturlige menneske være en, der elsker Satan mere end Gud og derved er kødelig, sanselig og djævelsk (se Moses 5:13).

I den anden yderlighed kan det naturlige menneske være et moralsk og hæderligt menneske, der stræber efter at gøre godt. Sådan et menneske, der har tilpasset sig den nuværende faldne verden, nyder stadig ikke Helligåndens livgivende kraft og nyder heller ikke den rensende kraft fra Kristi pagter og ordinancer. Skønt Kristi lys gør et indtryk på vedkommende, har han eller hun ikke fulgt det ind i Herrens evangeliums fulde sandhed.

»Og hele verden ligger i synd,« erklærede Frelseren, »og sukker under mørket og under syndens trældom. Og deraf kan I forstå, at de er under syndens trældom, fordi de ikke kommer til mig« (L&P 84:49-50). Eller sagt mere præcist: »Der er ingen, som gør godt med undtagelse af dem, der er rede til at antage mit evangeliums fylde, som jeg har sendt til denne slægt« (L&P 35:12).

Men hvad så med medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige? Er nogle af os »naturlige« mennesker? Det spørgsmål kan vi måske svare på ved at se nærmere på nogle af det naturlige menneskes mere generelle karaktertræk.

1. *Det naturlige mennesker er ude af stand til eller uvillig til at erkende åndelige sandheder.* Paulus forklarede, at et »sjæleligt menneske tager ikke imod det, der kommer fra Guds ånd; det er en dårskab for sådan et menneske, og det kan ikke fatte det, for det bedømmes kun efter Åndens målestok« (1 Kor 2:14).

»Hvor er det dog vanskeligt at undervise det naturlige menneske,« sagde præsident Brigham Young (1801-1877), »som ikke forstår andet end det, som han kan se med det naturlige øje! ... Hvis man taler til ham om engle, himle, Gud, udødelighed og evigt liv, så er det som et rungende malm og en klingende bjælde i hans ører; det er ikke musik for ham. Der er intet i det, som på mindste måde taler til hans sanser, beroliger hans følelser, vækker hans opmærksomhed eller rører ved hans hengivenhed. I hans øjne er det ren tomhed.«[4]

2. *Det naturlige menneske er stolt.* Det naturlige menneskes mest kendetegnende karaktertræk er stolthed. Det naturlige menneskes blik er hverken rettet opad (til Gud) eller lige frem (til mennesker), bortset fra et blik ud til siden i de tilfælde, hvor det sætter ham i stand til at konkurrere med andre.

»Stolthed og hovmod er meget konkurrencebetonet i sin natur,« forklarede præsident Benson. »Vi sætter vores vilje op mod Guds vilje. Når vi retter vores stolthed imod Gud, er det åndelig set som at sige «min vilje ske og ikke din» ... De stolte ønsker, at Gud skal være enig med dem.«[5]

3. *Det naturlige menneske er optaget af denne verdens belønninger.* Hans eller hendes værdier bygger udelukkende på pragmatisme og materialisme. Sådanne mennesker finder kun kortvarig glæde ved at eje noget. Snart vil de have mere, og de vil have mere af det end naboen.

4. *Det naturlige menneske hengiver sig til det rå og det grove.* Herrens Ånd har en beroligende indflydelse på

»Denne verden er en stor billedhuggers værksted. Vi er statuerne, og der går et rygte i værkstedet om, at nogle af os en dag bliver levende.«

de, der nyder dens frugter. Som en helliggører vil Helligånden »øge, styrke og rense alle de naturlige lidenskaber og følelser … Den inspirer til dyd, venlighed, godhed, ømhed, mildhed og barmhjertighed.«[6] På den anden side »er ›det naturlige menneske‹ et ›verdsligt menneske‹, der har ladet lave, dyriske lyster overskygge sine åndelige tilbøjeligheder.«[7] Hans eller hendes forhold er præget af ubehøvlethed; hans eller hendes tale og adfærd er præget af grovhed.

AFLÆG DET NATURLIGE MENNESKE

Kong Benjamin forklarede, at det naturlige menneske forbliver en fjende af Gud, indtil »det underkaster sig den Helligånds ledelse, aflægger det naturlige menneske og bliver en hellig gennem forsoningen ved den Herre Kristus og bliver som et barn, underdanig, sagtmodig, ydmyg, tålmodig, fuld af kærlighed, villig til at underkaste sig alt det, Herren finder tjenligt at pålægge det, ligesom et barn underkaster sig sin fader« (Mosiah 3:18-19).

Man aflægger sig ikke det naturlige menneske bare ved at leve længere. Vi ændrer ikke vores natur blot ved at overvære møder. Den forvandling opnås kun, når vi vælger at blive ændret ved Jesu Kristi forsoning. Når vi omvender os, betaler hans forsoning for vore synder, og Helligåndens helliggørende kraft renser os og giver os en ny natur. Det er derfor, at skrifterne omtaler processen som at blive født på ny. Når vores synder er forladt os, dør vi med hensyn til det, der hører uretfærdigheden til og fødes af Gud til et nyt og højere åndeligt liv.

Denne fornyelse kan være dramatisk og ske hurtigt for nogle mennesker. Det var tilfældet med Enos (se Enos 1:1-8), med apostlen Paulus (se ApG 9) og med kong Lamoni (se Alma 18-19). »Men vi må være forsigtige, når vi taler om sådanne betydningsfulde emner,« advarede præsident Benson os. »Selv om de er ægte og stærke, så er det undtagelser, som bekræfter reglen. For hver gang der er én Paulus, én Enos og én kong Lamoni, er der hundrede tusinder, for hvem omvendelsesprocessen er langt mere udefinerlig, langt mere umærkelig. Man kommer Herren nærmere og nærmere hver dag, uden rigtig at kunne se, at man opbygger et guddommeligt liv.«[8]

Dag efter dag begynder vi at nyde det, som Paulus kaldte »Åndens frugt«, nemlig »kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse« (se Gal 5:22-23). Vi er ydmyge og underdanige – ivrige efter at kende og udføre Frelserens vilje, ivrige efter at lade vore egne ønsker opsluges af et højere væsens vilje.

Sagt med C. S. Lewis' ord, så er denne levendegørelse og fornyelse af denne menneskelige karakter »netop det, som kristendommen drejer sig om. Denne verden er en stor billedhuggers værksted. Vi er statuerne, og der går et rygte i værkstedet om, at nogle af os en dag bliver levende.«[9] □

NOTER

1. *A Witness and a Warning*, 1988, s. 33.
2. Jeg står i gæld til Curtis Wright, der er professor i bibliotekskundskab ved Brigham Young University, for hans hjælp med mange af tankerne i denne artikel.
3. *The Promised Messiah*, 1978, s. 350.
4. *Discourses of Brigham Young*, red. John A. Widtsoe, 1954, s. 260.
5. »Vogt jer for stolthed og hovmod«, *Stjernen*, juli 1989, s. 3.
6. Parley P. Pratt, *Key to the Science of Theology*, 1966, s. 101.
7. Spencer W. Kimball, »Havets strømninger og familiens indflydelse«, *Stjernen*, juli 1975, s. 2.
8. »En stor forandring i hjertet«, *Stjernen*, marts 1990, s. 7.
9. *Mere Christianity*, 1960, s. 124.

RIGTIGT eller *forkert*

Justin Hakanson

Da tiden nærmede sig, hvor jeg skulle tage på mission, besluttede jeg, at jeg måtte have mit eget vidnesbyrd om, hvorvidt Kirken var sand eller ej.

I den periode havde jeg mange samtaler om religion med en god ven. Woody er ateist og er god til at fremlægge sine synspunkter på en logisk og fornuftig måde. Han er et intelligent menneske og én, jeg ser op til, så jeg værdsætter og respekterer hans meninger.

Inden jeg traf Woody, mente jeg, at jeg havde et stærkt vidnesbyrd, men snart var jeg ikke så sikker længere. Woodys ateistiske holdninger lød mere og mere rimelige i mine ører. Heldigvis lå der noget i mit baghoved, som ikke ville lade mig give helt efter for Woodys tankegang.

Til sidst, en aften kort før min 19-års fødselsdag, knælede jeg, efter megen overvejelse og bøn, ned og spurgte min himmelske Fader, om Kirken var sand. Det virkede ikke, som om jeg modtog et svar. Jeg begyndte at spekulere på, hvordan jeg nogensinde skulle få det at vide. Jeg er altid blevet belært om, at svarene på vore spørgsmål findes i skrifterne, så jeg slog ordet *vide* op i min Topical Guide. Jeg slog op på Alma 5:46, hvor Alma forklarer, at inden han fandt sandheden, måtte han faste og bede i mange dage – og han var endda en Guds profet! Jeg læste mere og opdagede, at faste og bøn ikke var tilstrækkeligt. Jeg måtte også leve på en måde, som ville gøre det muligt for mig at føle Ånden.

Da det blev fastesøndag, besluttede jeg at faste for at få evnen til at genkende Åndens tilskyndelser. Under faste- og vidnesbyrdmødet modtog jeg mit svar. Mens jeg lyttede til vidnesbyrdene, skyllede en følelse gennem min krop og fyldte min sjæl med glæde. Jeg vidste, at jeg havde modtaget mit svar om, at Kirken var sand.

Da jeg kom hjem, gik jeg ind på mit værelse, satte mig på min seng og tænkte ved mig selv: *Det er sandt! Jeg har virkelig fået et svar.* Jeg modtog den samme følelse igen, en bekræftelse fra Helligånden. Jeg vidste, at evangeliet var sandt! Jeg ville ikke have, at følelsen skulle forsvinde igen.

Fra den dag af vidste jeg, at vor himmelske Fader besvarer bønner. Jeg vidste også, at han ønskede, at jeg skulle rejse på mission, så jeg kunne dele min viden og mit vidnesbyrd om Jesus Kristus med andre. □

»Jeg så endnu en engel flyve«

J. Michael Hunter

For mange sidste dages hellige symboliserer statuerne af englen Moroni på toppen af vore templer evangeliets gengivelse i de sidste dage. De repræsenterer den engel, som Johannes så i sin åbenbaring i Det Nye Testamente: »Jeg så endnu en engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden« (Åb 14:6).

Det er meget passende, at Moroni skulle blive personificeringen af den skikkelse – for det var ham, der førte profeten Joseph Smith til de guldplader, som indeholdt Mormons Bog: Endnu et vidne om Kristus.

Af de 70 templer, der var brug i februar 2000, er de 55 udsmykket med statuer af englen Moroni.[1] Det følgende er en kort historie om brugen af disse statuer. (Udover disse statuer på templerne står endnu en Moroni-statue på toppen af højen Cumorah i New York; se omslagets inderside bagest i bladet).

1. ENGLEN PÅ TEMPLET I NAUVOO, AF UKENDT KUNSTNER (HEROVER OG TIL VENSTRE)

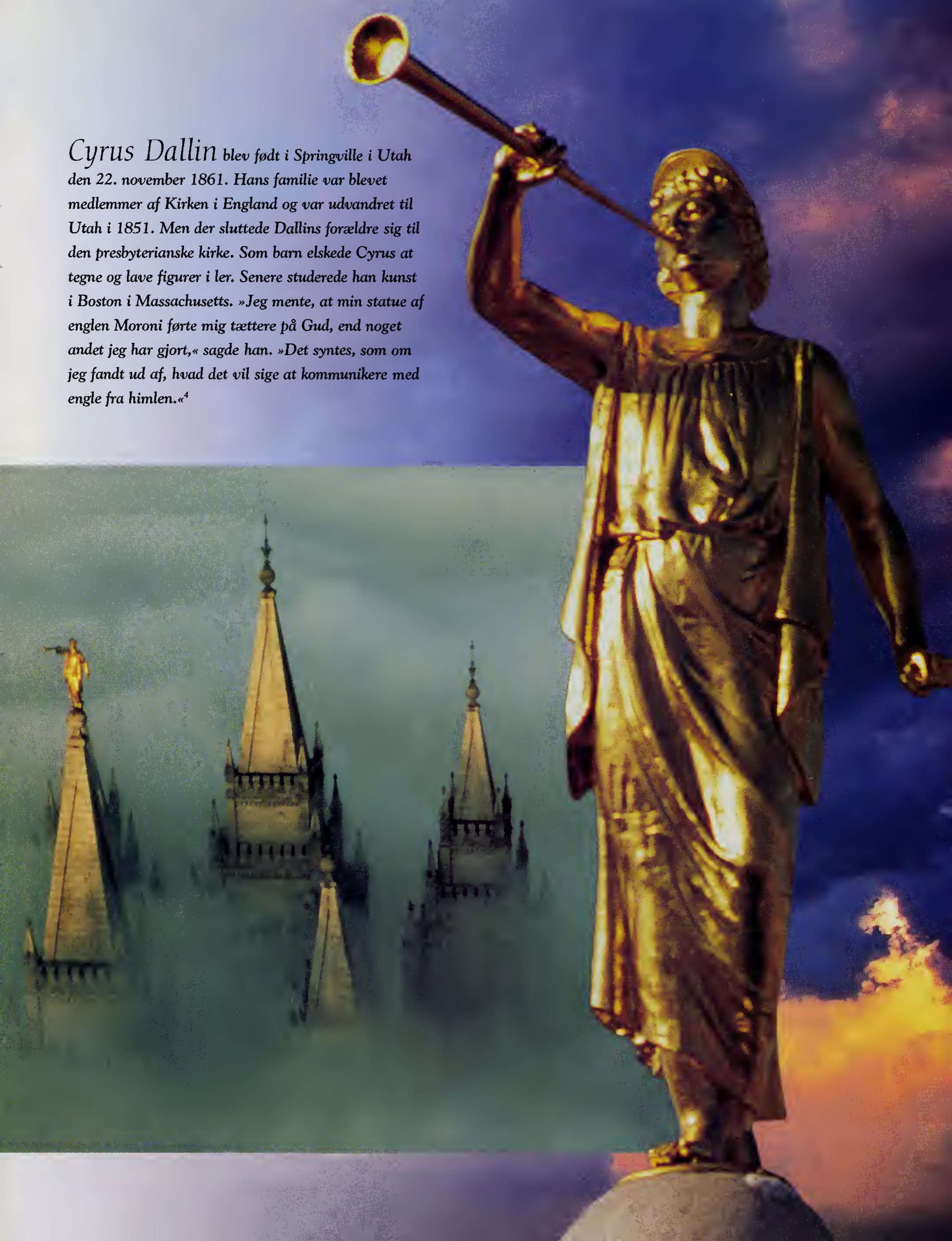
Templet i Nauvoo, der blev indviet i 1846, var det første sidste dages hellige tempel, som blev udsmykket med en »guldengel«. Da oberst Thomas L. Kane, Kirkens ven og forsvarer, besøgte tempelgrunden i Nauvoo i 1846, bemærkede han de hellige, som var blevet tilbage for at fuldføre templet, efter at de øvrige hellige var flygtet vestpå for at undgå forfølgelse: »De havde sågar fuldført forgyldningen af englen med basunen på toppen af det høje spir,« sagde han.[2]

2. ENGLEN PÅ TEMPLET I SALT LAKE CITY, AF CYRUS DALLIN (TIL HØJRE OG YDERST TIL HØJRE)

Templet i Salt Lake City, der blev indviet i 1893, var det første tempel, der blev udsmykket med en engel, der formelt blev identificeret som Moroni. Da Kirkens præsident Wilford Woodruff (1807-1898) bad kunstneren Cyrus Dallin, der ikke var medlem af Kirken, om at fremstille statuen, betakkede Dallin sig. Præsident Woodruff, der vidste, at Dallins forældre en gang havde været aktive sidste dages hellige, opfordrede ham til at drøfte det med sin mor.

Dallins mor følte, at han skulle tage imod opgaven. Da han sagde, at han ikke troede på engle, spurgte hans mor: »Hvorfor siger du det? … Du kalder da mig for din ›englemor.‹«[3] Hun opfordrede ham til at søge inspiration i de sidste dages hellige skrifter, hvilket han gjorde. Hans figur var en værdig, neoklassisk engel i kjortel og kappe, der står oprejst med en basun i hånden. Den oprindelige en meter

TIL VENSTRE: TEMPLET I NAUVOO, AF C.C.A. CHRISTENSEN; TIL HØJRE: FOTO AF TEMPLET I SALT LAKE CITY: CRAIG DIMOND; YDERST TIL HØJRE: FOTO: ELDON K. LINSCHOTEN

Cyrus Dallin blev født i Springville i Utah den 22. november 1861. Hans familie var blevet medlemmer af Kirken i England og var udvandret til Utah i 1851. Men der sluttede Dallins forældre sig til den presbyterianske kirke. Som barn elskede Cyrus at tegne og lave figurer i ler. Senere studerede han kunst i Boston i Massachusetts. »Jeg mente, at min statue af englen Moroni førte mig tættere på Gud, end noget andet jeg har gjort,« sagde han. »Det syntes, som om jeg fandt ud af, hvad det vil sige at kommunikere med engle fra himlen.«[4]

FOTO AF TEMPLET I IDAHO FALLS I IDAHO: WELDEN C. ANDERSEN

høje gipsstatue stod færdig den 4. oktober 1891, og en model i fuld størrelse blev afsendt til Salem i Ohio, hvor statuen blev hamret i kobber og dækket med 22 karat bladguld. Den 3,8 meter høje statue står på det midterste spir, der er 64 meter højt, på templets østgavl.

Kopier af statuen, som blev fremstillet i 1930erne af Torlief Knaphus og senere støbt af LaVar Wallgren, kan ses på templerne i Atlanta i Georgia og Idaho Falls i Idaho (herover).

3. ENGLEN PÅ TEMPLET I LOS ANGELES I CALIFORNIEN, AF MILLARD F. MALIN (TIL HØJRE OG YDERST TIL HØJRE)

Templet i Los Angeles i Californien, der blev indviet i 1956, var det andet tempel, der blev udsmykket med en statue af Moroni. Millard F. Malin fremstillede støbeformen til sin 4,7 meter høje statue i Salt Lake City. Disse forme blev skåret i fem dele og sendt til New York City, hvor

Millard F. Malin

blev født i Salt Lake City den 25. oktober 1891og tjente som missionær i New Zealand mellem 1909 og 1912. I 1914 begyndte han at læse på det medicinske fakultet ved University of Utah, hvor han studerede den menneskelige anatomi. Senere kastede han sig over kunsten og studerede i New York City. Han skrev i sin autobiografi: »Om min indsats inden for kunst og videnskab, vil jeg sige … hvis mit liv og mine værker har haft nogen værdi, så giv Gud æren.«[5]

BAGGRUND: FOTO AF TEMPLET I LOS ANGELES I CALIFORNIEN: WELDEN C. ANDERSEN; *YDERST TIL HØJRE:* FOTO VENLIGST UDLÅNT AF SDH-KIRKENS ARKIVER

de blev støbt i aluminium og svejset sammen. Statuen vejer 953 kilo.

Figuren har indianske træk, er iført en kappe i maya-snit, holder en 2,4 meter lang basun for munden og bærer en kopi af guldpladerne på sin venstre arm.[6] Den blev anbragt

på det 81 meter høje tårn på templet i Los Angeles i Californien den 10. oktober 1953.

4. ENGLEN PÅ TEMPLET I WASHINGTON D.C., AF AVARD FAIRBANKS (TIL HØJRE OG YDERST TIL HØJRE)

Det tredje tempel, der blev kronet med en statue af englen Moroni, var templet i Washington D.C., der blev indviet i 1974. Avard Fairbanks skabte den smukke engel, der holder en basun for munden og en kopi af guldpladerne på sin venstre arm. Bror Fairbanks' en meter høje model blev fragtet til Italien, hvor den blev forstørret, støbt i bronze og dækket med bladguld.

Da lerfiguren i fuld størrelse var færdig, inviterede bror Fairbanks templets arkitekter til Italien for at se den. En af arkitekterne, Keith W. Wilcox (der senere blev medlem af De Halvfjerds), påpegede, at englen så ud, som om han drak af hornet, snarere end at blæse i det. Bror Wilcox viste, hvordan en basunist blæser med læberne for at frembringe en tone. Med bror Wilcox som model ændrede bror Fairbanks englens mund.[7]

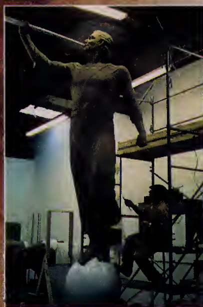
Den færdige statue, der er 5,5 meter høj, vejer cirka to tons og befinder sig nu 88 meter over jorden på templets højeste spir. Templerne i

BAGGRUND: FOTO: © 1994 MARK EDWARD ATKINSON; HEROVER: FOTO: WILLIAM FERBER

Avard Fairbanks ***blev født ind i en kunstnerfamilie i Provo i Utah den 2. marts 1897. Som 12-årig fremstillede Avard en model af sin kanin til et udstilling og vandt førstepræmien. Da dommeren opdagede, at figuren var lavet af et barn og derfor nægtede at give ham præmien, besluttede den lille Avard sig for at blive en dygtig billedhugger for at vise, hvad han duede til. Om sit arbejde med englen Moroni sagde han: »Jeg ville gerne have, at statuen skulle passe til templets ånd og arkitektur og afspejle en stræben mod himlen. Jeg søgte at fremme den følelse af stræben opad ved at fremhæve de lodrette linjer.«[8]***

HEROVER: FOTO VENLIGST UDLÅNT AF KARL A. QUILTER; BAGGRUND: FOTO AF TEMPLET I ST. LOUIS MISSOURI: WELDEN C. ANDERSEN

Karl A. Quilter ***blev født i Castle Gate i Utah den 27. april 1929 og studerede kunst hos Avard Fairbanks ved University of Utah. Mellem 1949 og 1951 tjente han som missionær i USA's nordlige stater. Han mindes: »Jeg kan huske, at en studiekammerat spurgte mig: ›Hvad vil du lave, når vi har taget vores eksamen?‹ Jeg sagde: ›Jeg ville føle mig dybt beæret, hvis jeg kunne få lov til at fremstille en statue af englen Moroni til templet.‹«*** [9]

LaVar Wallgren ***blev født den 13. august 1932 i Midvale i Utah. Han er en dygtig håndværker, som har specialiseret sig i at støbe i fiberglas. Han har fremstillet de fleste af Karl Quilters statuer af englen Moroni i sit atelier i Kearns i Utah.***

Seattle i staten Washington, Jordan River i Utah og Mexico City D.F har alle en 4,6 meter høj bronzekopi af denne statue.

5. STATUER AF ENGLEN MORONI, AF KARL A. QUILTER (TIL VENSTRE OG INDSAT FOROVEN)

I 1978 gav Kirken Karl A. Quilter til opgave at fremstille en ny statue af englen Moroni. Sammen med LaVar Wallgren udviklede han en metode til støbning af fiberglas, som gjorde det muligt at fremstille letvægtsstatuer, der var noget billigere end de andre.

Bror Quilter og bror Wallgren konstruerede to originale støbeforme, en til en tre meter høj statue og en anden til en 2,13 meter høj statue. Hver af disse støbeforme kan anvendes til at støbe 100 statuer. De færdige statuer vejer omkring 159 kilo og er blevet anbragt på flere templer.

6. STATUER AF ENGLEN MORONI TIL MINDRE TEMPLER, AF KARL A. QUILTER (YDERST TIL VENSTRE OG INDSAT FORNEDEN)

I 1998 gav Kirken igen Karl A. Quilter til opgave at fremstille en statue af englen Moroni – denne gang til brug på de mindre templer. Den er 2,08 meter høj og er beklædt med bladguld. Englen ligner de øvrige Quilter-statuer, men har en mere massiv krop. Den er let drejet for at vise bevægelse, og dens venstre hånd er mere afslappet. Den nye statue bygger på en 60 cm høj fiberglasstatuette, som bror Quilter fremstillede som en gave til de af sine børnebørn, der havde læst standardværkerne på ét år. □

NOTER

1. Til tider forhindrer byggeregler, mulige kulturelle misforståelser eller arkitektoniske design, at templet udsmykkes med en statue af englen Moroni. Følgende 15 templer er ikke udsmykket med en statue: St. George, Logan og Manti i Utah, Laie på Hawaii, Cardston i Alberta i Canada, Mesa i Arizona, Bern i Schweiz, Hamilton i New Zealand, London i England, Oakland i Californien, Ogden og Provo i Utah, São Paulo i Brasilien, Tokyo i Japan og Freiberg i Tyskland.
2. Thomas L. Kane, *The Mormons. A Discourse Delivered Before the Historical Society of Pennsylvania, den 26. marts 1850,* 1850, s. 20.
3. Citeret i Rell G. Francis, *Cyrus Dallin: Let Justice Be Done*, 1976, s. 66.
4. Levi Edgar Young, »The Angel Moroni and Cyrus Dallin,« *Improvement Era*, april 1953, s. 234.
5. Millard F. Malin, autobiografisk udkast, 1966, Historical Department, Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges arkivafdeling.
6. Edward O. Anderson, »The Los Angeles Temple«, *Improvement Era*, november 1955, s. 804, 806.
7. Keith W. Wilcox, *A Personal Testimony Concerning the Washington Temple*, 5. Udgave, 1995, s. 31.
8. »Angel Moroni Statue Chosen for Temple«, *Church News*, dem 10. juli 1971, s. 5.
9. »Karl Quilter: Glory Be!«, *Salt Lake City*, november/december 1996, s. 28.

For en del år siden fangede en passage i Mormons Bog min opmærksomhed. Den findes i den første del af Mormons Bog – den del som min familie og jeg er bedst kendt med – og omhandler tidsperioden lige efter at Nephi havde skilt sig ud fra Laman og Lemuel og var draget ud i ødemarken. Der grundlagde Nephi et samfund, som byggede på evangeliske sandheder. Om det samfund siger han: »Og vi levede lykkeligt« (2 Nephi 5:27).

Jeg funderede over, hvad det mon betød at »leve lykkeligt«. Jeg vidste, at det måtte have noget med evangeliet og Guds plan for vores liv at gøre. Jeg spekulerede på, hvilke forskellige elementer der mon indgik i et virkeligt lykkeligt samfund og liv, og jeg begyndte at ransage Nephis skrivelser for at finde fingerpeg.

FAMILIE

Jeg begynder i 2 Nephi 5:6 med Nephis bemærkning om, at da han drog ud i ødemarken, »... tog [jeg] min familie ... og Sam, min ældre broder, med hans familie og Jakob og Joseph, mine yngre brødre og mine søstre.« Her er en vigtig nøgle til lykke, nemlig ens familie.

Der var en god grund til, at Nephi tog sine retskafne søskende med sig ud i ødemarken. Han tilhørte dem, og de tilhørte ham. Der findes ingen anden organisation, der så fuldstændigt kan opfylde vores behov for et tilhørsforhold og give glæde, som en familie kan.

Somme tider, efter en dejlig familieaften eller under en inderlig familiebøn eller når hele vores familie er samlet ved søndagsmiddagen, hvor vi spiser hjemmebagte vafler og hygger os med livlig og munter samtale, tænker jeg stille: »Hvis himlen blot er som dette, så er det godt nok til mig.«

HOLD BUDENE

I 2 Nephi 5:10 siger Nephi: »Og vi iagttog Herrens bud, skikke og forordninger i alle ting.«

VEJEN TI

Ældste Marlin K. Jensen
De Halvfjerds Præsidium
FOTOILLUSTRATIONER: STEVE BUNDERSON

Her er en enkel, men stærk sandhed: Retfærdig levevis og overholdelse af Guds bud gør os lykkelige. Den meget veltalende Alma gav os alletiders bedste korte citat om dette emne, da han sagde: »Ugudelighed har aldrig været lykke« (Alma 41:10). Det er en udtalelse, der er lige til TV-Avisen. Almas udtalelse er så kategorisk som den kan være om det emne, og vores chance for at modbevise Alma er lig nul.

Fra min sjæls dybder vidner jeg om, at Satan vil have, at vi skal tro, at vi er en undtagelse fra Guds regler, at vores overtrædelser på en eller anden måde er mere ædel og undskyldelig end noget andet menneskes. Men det er løgn. Og ikke alene krænker vi Gud ved at overtræde hans love, vi krænker også os selv og andre og møder derved hjertesorg, lidelse og elendighed – det stik modsatte af lykke.

SKRIFTERNE

I 2 Nephi 5:12 nævner Nephi, at han »havde også bragt de optegnelser med, som var indgraveret på messingpladerne.«

Hvorfor skulle adgang til skrifterne være et element i et lykkeligt liv? Enhver, der læser skrifterne regelmæssigt udvikler et bredere perspektiv, renere tanker og har mere oprigtige og dybsindige bønner. Vores liv bliver bare lykkeligere, når vi anvender skrifterne til at finde svar på vores meget personlige spørgsmål og behov.

Skrifterne kan rense os fra onde tanker og styrke vores beslutning om at modstå fristelse. De kan give trøst i svære tider, som når en af vores kære er død eller ved andre personlige tragedier. Ved at læse dem kan vi komme i harmoni med Herrens Ånd, og jeg bærer vidnesbyrd om, at det giver stor udholdenhed og glæde at studere dagligt i Bibelen og genoprettelsens skrifter.

L GLÆDE

ARBEJDE

I det syttende vers af det femte kapitel i 2 Nephi står der: »Og det skete, at jeg, Nephi, fik mit folk til at være flittige og at arbejde med hænderne.«

Uanset hvad vores erhverv bliver, så ved jeg, at vi bliver lykkeligere, hvis vi regelmæssigt arbejder med hænderne. Det kan ske på mange måder: Havearbejde, syning, quiltning, madlavning, bagning, reparationer af bilen, reparationer i hjemmet – listen er endeløs, og det er den glæde og tilfredshed som sådanne aktiviteter giver også.

TEMPLET

Nephi kom med en anden meget interessant bemærkning om sit samfund. I 2 Nephi 5:16 siger han: »Og jeg, Nephi, byggede et tempel.« Nephis tempel har på mange måder sikkert været anderledes end vore moderne templer, men dets centrale formål har nok været det samme, nemlig konstant at undervise og oplyse Guds børn om hans plan for deres lykke og at tilbyde de ordinancer og pagter, som er nødvendige for at opnå den lykke.

Jeg kan oprigtigt sige, at de mest åndeligt modne og lykkelige mennesker, jeg kender, er flittige tempelgæster. Det er der en god grund til. Det er i templet, at Guds program for os fortælles og genfortælles, og for hver gang får vi større forståelse og lyst til at leve, som han ønsker.

TJENESTE I KIRKEN

Det sidste element i Nephis samfund, som står opført i 2 Nephi 5 omhandler den rolle som kaldelser og tjeneste i Kirken spiller i et lykkeligt liv. I vers 26 noterer Nephi, at han »indviede Jakob og Joseph til præster og lærere over mit folks land«.

Selvfølgelig kan sand kristen tjeneste ikke kun udføres gennem en institution. Vores frelse afhænger af, at vi motiveret af vores egen barmhjertighed udfører forskellige personlige tjenestegerninger.

Men den organiserede Kirke, som er oprettet af Gud, hvor vi passer og tjener hinanden og selv bliver passet og betjent af andre, er en vidunderlig kilde til lykke for os

FOTO AF TEMPLET I SAN DIEGO I CALIFORNIEN: QUENTIN C. GARDNER

alle. Nephi var selv indbegrebet af denne omsorg og tjenstvillighed. Det er ikke noget tilfælde, at vi som led i Guds plan for os har fået en kirke, der har brug for alle sine medlemmer. Fordi der er behov for os og vi opmuntres og hjælpes til at tjene andre, bliver vi meget lykkeligere.

ANDRE ELEMENTER

Hvis vi går videre end det femte kapitel af 2 Nephi, opdager vi endnu mere af det livsmønster, som gjorde det muligt for Nephi og hans folk at leve så lykkeligt. Vi ved, at han så fremad »med fasthed hen til Kristus« (2 Nephi 25:24). Frelseren og hans lærdomme var midtpunktet i al Nephis aktivitet. Han vidste og forkyndte, som alle profeterne har gjort det, at sand fred og lykke i sidste ende kun kan opnås ved en forladelse for vores synder. Frelserens lærdomme – givet i store doser – er den eneste kur mod sorg.

Det er interessant at bemærke, at de principper for lykke, som Nephi forkynder, findes i alle vore skrifter, både gamle og nutidige. Jeg spekulerer tit over, hvorfor vi vrider vore hjerner med betydningen af nogle obskure passager i skriften, når det, der virkelig betyder noget for vores lykke og frelse gentages af Herren igen og igen i meget klare vendinger.

Jeg tvivler nu på, at Nephi mente, at hans liste over ingredienser for et lykkeligt samfund var udtømmende. Faktisk var det næppe hans hensigt overhovedet at give os en liste. Jeg vil gerne slå fast, at jeg heller ikke er typen, der bekender mig til »kontrollister for lykke«. Der findes ingen idiotsikre formler, der garanterer et liv i vedvarende lykke, og der er beviser for, at Gud ikke havde til hensigt, at hver eneste dag skulle være en lang lykke. Der er også et evigt formål og en plan med enhver lidelse, sorg og modgang.

Men jeg vil opfordre jer til at se jer omkring og betragte folk, som I mener, er virkelig lykkelige. Jeg tror, at I uundgåeligt vil se, at de efterlever de principper, som vi har drøftet her. Det er min bøn, at vi alle må finde den samme lykke. □

Tilpasset fra en tale holdt på Brigham Young University den 19. september 1995.

Er den virkelig God bortset fra den ene lille ting?

Lad være med at sluge alt det dårlige fra medierne sammen med det gode. Det vil ødelægge hele oplevelsen.

(Se Fil 4:8; Mosiah 4:30; Alma 37:36; 13. Trosartikel).

FOTO: JOHN LUKE

Lille Liahona

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • AUGUST 2000

Biskop Keith B. McMullin

Andenrådgiver i Det Præsiderende Biskopråd

Fra et interview med Rebecca M. Taylor

Hvad ville du sige til at bo på en gård og gå i en skole, hvor der kun er en lærer og syv elever? Det gjorde jeg, da jeg boede i Montana som barn. Mit soveværelse lå bagest i huset, og nogle gange blæste den bidende kolde vind sne ind gennem sprækker langs vindueskarmen. Om aftenen måtte jeg ryste sneen af mine tæpper, inden jeg krøb i seng og forsøgte at holde varmen.

Før det havde min familie boet på en gård i det sydlige Utah. Livet var meget simpelt dengang, og næsten alt, hvad jeg foretog mig – selv når jeg legede – havde noget med arbejdet på gården at gøre. Til jul fik jeg engang en lille økse, som jeg kunne hugge brænde med. Om vinteren brugte vi brændet til at opvarme huset.

En anden jul fik jeg en sadel. Indtil da havde jeg redet uden sadel. Nu hvor jeg havde en sadel, kunne jeg ride med min far ud og hjælpe ham med at tilse kvæget ude på vidderne.

Da jeg skulle i femte klasse, besluttede mine forældre at flytte til Salt Lake City. Min mor ville have, at jeg skulle have de muligheder, som en storby kunne byde på. Med et slag ændredes hele mit liv, for alt var anderledes inde i byen. Der var mange nye valg at træffe, og jeg opdagede, at mennesker, der ikke altid valgte det rette, alligevel kunne være populære. De blev betragtet som 'tjekkede' og 'seje', fordi de fulgte flokken. Men jeg nød mine forældres vedvarende indflydelse. De lærte mig, både i ord såvel som i gerning, at det er vigtigt, at man altid vælger det rette. Det er vejen til sand lykke.

Længe efter at vi var flyttet til Salt Lake City, følte jeg mig uden for. Da vi boede ude på gården, kunne vi købe bukser, der var for lange og så bare smøge dem op. På den måde kunne vi bruge dem længere. Men hvis man gik sådan klædt i byen, blev man drillet og kaldt bondeknold. Folk gik i dyre mærkevarer. Min mor og far havde ikke ret

***Til venstre:* Der hugges brændes til pejsen på gården i Montana. *Herunder:* Som tiårig.**

Sammen med sine skolekammerater (stående, som nummer to fra venstre).

mange penge. Far havde to jobs. Selv om han arbejdede meget hårdt, havde han ikke råd til at købe modetøj til mig. Da jeg blev ældre, fik jeg mig et job, så jeg kunne købe mit eget tøj.

De oplevelser lærte mig, at ens påklædning ikke betyder så meget. Selvfølgelig er det vigtigt at være velsoigneret, men det er endnu vigtigere at være karakterfast – en, som man kan stole på og som står ved sin tro, uanset hvad andre gør.

Da jeg var dreng, rejste unge mænd på mission, når de var tyve år. Ikke alle unge mænd forventedes at rejse på mission, sådan som det er tilfældet i dag. Min far havde altid håbet på, at jeg ville udføre en mission, og han opfordrede mig til det. Men da jeg blev ældre, tænkte jeg: *Har jeg egentlig lyst til det?*

Herover: **Biskop McMullin og hans hustru Carolyn.** ***Indsat:*** **Som missionær i Tyskland (til venstre) sammen med sin zoneleder Jim Wilde.**

Min vejleder i præsternes kvorum, Dale Waite, var et storslået eksempel og en vidunderlig lærer. Engang tog han os med på en wardsudflugt til et badeland. Vi morede os med at svømme, spille volleyball og bare hygge os sammen. Da vi satte os ind i bror Waites bil for at køre vi hjem den aften, var bilen sandelig fuld! Fulde af gode minder om aftenens aktiviteter kørte vi ud af den gamle landevej i bælgravende mørke, da bror Waite spurgte: »Har I hørt Det Første Præsidentskabs bekendtgørelse i dag?«

Det var der ingen af os, der havde, så vi lyttede ivrigt. Bror Waite sagde: »Det Første Præsidentskab har bekendtgjort, at unge mænd kan kaldes på mission, når de er 19 år.« Da han sagde det, kom Herrens Ånd over mig og fyldte mig fra top til tå. Jeg vidste, at det betød: »Du skal på mission.« Jeg havde aldrig haft sådan en oplevelse før, men følelsen af, at jeg skulle på mission forlod mig aldrig.

Da jeg var gammel nok, blev jeg kaldet til at tjene i Tyskland. Jeg elskede simpelthen min mission. Det var et vendepunkt for mig. Jeg lærte at elske min himmelske Fader, Hans Søn og evangeliet som aldrig før, og jeg nød at høre Guds ord forkyndt. Jeg lærte at elske skrifterne; jeg nød at læse i dem og forstå dem. Jeg erfarede, at de generalautoriteter, der besøgte os i missionsmarken var Guds mænd og havde stor magt til at ændre andres liv. Jeg så mennesker tage imod evangeliet og omvende sig og blive døbt og fyldt med glæde.

Da jeg kom hjem fra min mission, var jeg fast besluttet på, at jeg aldrig ville blive den samme igen – og det har jeg aldrig været. Og alt det, fordi en vejleder for et præstekvorum var nært knyttet til de unge mænd i sit kvorum, underviste dem i evangeliet og hjalp dem på en enkel måde til at forstå, at de kunne rejse på mission og blive rørt af Herrens Ånd.

Jeg tror, at min beslutning om at tage på mission var et eksempel på at vælge det rette. Lige fra jeg var lille havde mine forældre lært mig at vælge det rette, og det vil jeg altid være dem taknemlig for. En del af at vælge det rette er at adlyde Herrens befaling om at »ære din far og din mor« (2 Mos 20:12). Vi kunne sige det på denne måde: Ær, respektér og adlyd din far og din mor i retfærdighed. Mit liv er blevet velsignet, fordi jeg har adlydt mine forældre, ligesom I vil blive velsignet for at vælge det rette og adlyde jeres forældre. □

Et smukt vævet tæppe

Ann Jamison

»Og deraf kan vi vide, at vi kender ham: hvis vi holder hans bud« (1 Joh 2:3).

Et vævet tæppe er et smukt billede fremstillet af garn eller tråd. Vævere fremstiller tæpper ved at væve skudgarnet (som går fra side til side) gennem kædegarnet (som går oppefra og ned).

Dit liv er som et smukt vævet tæppe. Dine livserfaringer er dit tæppes kædegarn. Selv om du ikke selv kan vælge alle dine oplevelser, så kan du dog vælge, hvordan du vil reagere på dem. Dine valg er dit livstæppes skudgarn. Jesu Kristi evangelium kan være det mønster, du følger, når du træffer disse valg. Jesus gav os mønstret, da han sagde: »... kom så og følg mig« (Matt 19:21).

Hver dag vælger du det garn, du vil bruge til at gøre dit tæppe smukt. »Mine evangeliske standarder« kan hjælpe dig med at træffe gode valg, som du kan væve ind i dit tæppe (se pjecen *Mine præstationsdage*; *Lille Liahona*, april 1999, s. 8-9).

Tænk hvis din familie lige var flyttet til en ny by. En evangelisk standard minder dig om: »Jeg vil finde gode venner og behandle andre venligt.« Så skal du vente på at nogen finder dig – eller bør du smile, være venlig, gå i kirke og se efter gode venner? Når du væver *enhver* af evangeliets tråde ind i dit tæppe, bliver du velsignet. Når du holder disse standarder, følger du Jesus og husker ham. Du holder din dåbspagt.

Instruktioner

1. Lim side 5 på tykt papir og klip »skudgarnet« ud langs de sorte linjer. Når du skal lave »kædegarnet«, skal du omhyggeligt måle op og tegne en ramme, der er 1,5 cm bred hele vejen rundt langs kanten på et stykke karton, som er 21 x 23,5 cm (se illustration 1).

2. Fold papiret på midten, så de to korte sider mødes og klip fra folden ned til rammekanten langs højre og venstre rammekant. Klip så på samme måde ned til rammekanten med tre centimeters mellemrum (se illustration 2). Glat papiret ud igen.

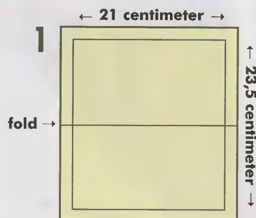
3. Begynd i det øverste venstre hjørne af dit tæppe og væv skudgarn nummer et ind under og over kædegarnet. Det andet skudgarn skal væves over og så under kædegarnet. Sådan skifter du hele tiden vævemønstret, indtil dit tæppe er færdigt (se illustration 3). Skudgarnet skal dække alle de tomme felter på kædegarnet. Brug tape eller lim på bagsiden af tæppet, så der bliver holdt sammen på alle trådene.

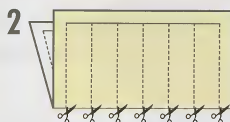
Forslag til fællestid

1. *»Jeg vil bruge vor himmelske Faders og Jesu navn ærbødigt. Jeg vil ikke sværge eller bande.« Del børnene op i fire grupper og giv hver gruppe en del af denne standard. Lad hver gruppe gentage de ord, de har fået – først i rigtig rækkefølge og så fra den sidste til den første gruppe. Spørg flere børn, hvordan deres forældre valgte deres navne. Sig deres navne med forskellig stemmeføring – begejstring, irritation, kærligt og så videre. Spørg, hvordan det føltes at høre deres navne sagt på de forskellige måder. Vis skilte med flere af Jesu Kristi og vor himmelske Faders navne. Mind børnene om, at de holder deres dåbspagt, når de taler ærbødigt om vor himmelske Fader og Jesus Kristus og aldrig sværger eller bander.*

2. *»Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for vor himmelske Fader.« Vis børnene en papirpose (med skrifterne inden i) og en smukt indpakket gaveæske (med affald i). Spørg dem, hvilken af de to, de vil vælge. Lad dem pakke dem ud. Tal om, hvorfor de valgte som de gjorde. Læs Moroni 7:12-19 og drøft de standarder for valg, som Mormon giver os. Lad børnene lave en liste over de bøger og blade, som de har læst for nylig, og de tv-programmer og film, de har set. Lad hvert barn slå en cirkel om dem, der er behagelige for vor himmelske Fader. Foreslå dem at drøfte deres liste med deres forældre.* □

1		Jeg vil altid huske min dåbspagt	og lytte til Helligånden.	1
2	»Mine		Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.	2
3		Jeg vil være ærlig over for vor	himmelske Fader, andre og mig selv.	3
4	evangeliske	Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt	over for vor himmelske Fader og mig selv.	4
5		Jeg vil kun læse og se det, som er	behageligt for vor himmelske Fader.	5
6	standarder«		Jeg vil kun lytte til musik, som er behagelig for vor himmelske Fader.	6
7		Jeg vil bruge vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed.	Jeg vil ikke sværge eller bande.	7
8	hjælper mig med at holde	Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent,	og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.	8
9		Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig	med at føle mig tættere til vor himmelske Fader.	9
10	min dåbspagt.		Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg gør noget forkert.	10
11		Jeg vil leve nu, så jeg er værdig til at tage til templet og udføre en mission.	Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.	11

ILLUSTRERET AF RICHARD HULL, PHYLLIS LUCH OG BETH WHITTAKER

FIKTION

Lori Mortensen
ILLUSTRERET AF DICK BROWN

AMANDA OLESEN

VDR-SPEJDER

Spejder? Syvårige Amanda var forbløffet. Hun lod fingeren glide hen over Mosiah 9:1 igen for at være helt sikker.

»Jeg, Zeniff, der var oplært i hele nephiternes sprog og havde kendskab til Nephis land eller til vore fædres første ejendomsland, blev sendt ud som spejder blandt lamaniter …«

Spejder! Der stod det.

Amanda lukkede sin Mormons Bog. Hun vidste, at hun burde lytte til bror Jørgen Pedersens nadvermødetale, men hun kunne ikke lade være med at fnise.

Hun kendte mange historier fra Mormons Bog, men hun havde aldrig vidst, at der også var en om en spejder.

Hun gled ned på bænken og kiggede på siden igen. Spejderen Zeniff. Det lød mystisk. Og betydningsfuldt.

Jeg kunne være spejder! tænkte hun begejstret. Hun vidste alt om spejdere. Spejdere lagde mærke til alt. Spejdere brugte hemmelige koder. Spejdere skrev vigtige informationer ned med særlige kuglepenne.

Amanda kendte også nogle hemmelige koder. Og hun havde en særlig kuglepen – nå, det var faktisk en meget særlig blyant. Hun rodede lidt i sin taske og trak den glitrende gule blyant frem, som hun havde fået i søster Nielsens primaryklasse, fordi hun havde været til samtlige møder. Så trak hun sin lille lilla notesblok frem. Der var masser af sider, der bare ventede på at blive fyldt med vigtige oplysninger.

Spejderen Amanda! tænkte hun. *Det lyder mystisk og betydningsfuldt!*

Afslutningssalmen og bønnen fangede hendes opmærksomhed. Hun elskede at synge salmer, og hun ville altid gerne sige sit «amen» med overbevisning.

Normalt ville Amanda have skyndt sig op i Primary. Men i dag kiggede hun hen over ryggen af bænken og holdt udkig.

Bjarne Falk snublede i sit snørebånd. Tre spædbørn græd. Og … og … der lå noget småt og brunt under den sidste bænk.

Det var en kuvert. En tung kuvert, der raslede.

Det lyder som penge, tænkte hun. Hun kiggede i den. Det *var* penge!

Amanda knugede den ind til sig. *Orv!* tænkte hun. *Nu kan jeg købe en dukke. Eller en ny bog. Eller masser af slik!* Hun trak sin notesblok frem og skrev. »Har fundet penge.«

Så tænkte hun: *Det er vel i orden at beholde dem, ikke? Det er jo ikke ret mange penge.* Hvis hun havde fundet en million, ville det have været noget andet. Men det her var bare nogle få femmere. Den, der havde tabt dem, savnede dem sikkert slet ikke.

Amanda gav kuverten et hurtigt kys – og udstødte et gisp. Bogstaverne syntes at springe op fra papiret: »Biskop Jensen, Søby Ward.«

Det var en tiendekuvert!

Hun sank sammen på bænken og følte det, som om hun lige var blevet slået i maven. Det var uretfærdigt! Hun havde jo allerede planlagt, hvad hun ville købe.

Det var da hendes. Var det ikke?

Hun kiggede på sin notesblok. *Hvad ville Zeniff have gjort?* spurgte hun sig selv. Spejdere gjorde altid gode gerninger. Amanda vidste, hvad hun skulle gøre.

Hun kiggede sig omkring. Bror Bendtsen var på vej ud af kirkesalen. Han var medlem af biskoprådet.

Hun proppede notesblokken i lommen, spænede hen mod døren og råbte til ham: »Bror Bendtsen, jeg har fundet den kuvert her i kirkesalen.«

Bror Bendtsen trykkede Amandas hånd. »Tak, søster Olesen,« sagde han. »Jeg skal sørge for, at biskoppen får den.«

Da Amanda begyndte at gå hen mod primarylokalet, tænkte hun: *Spejderen Amanda gør også gode gerninger!* Hun trak sin notesblok frem og skrev: »Gav pengene til bror Bendtsen.«

»Åh nej!«

Amanda så op og fik øje på en æske, som gled ud af hånden på søster Kristensen og røg på gulvet. Farveblyanterne væltede ud af den.

»Hvad bliver det næste?« sagde søster Kristensen fortvivlet, mens hun balancerede sit grædende barn på hoften og samtidig forsøgte at holde fast på de billeder, der var ved at glide ud af hendes hånd.

Uden at tænke over det spænede Amanda ned ad gangen til sin VDR-lærerinde. »Bare rolig, søster Kristensen,« sagde hun, mens hun begyndte at samle farveblyanter op. »Jeg skal nok hjælpe dig.«

»Jeg skal også nok hjælpe til,« sagde hendes veninde Merete.

Amanda og Merete fik hurtigt farveblyanterne op i æsken.

»Mange tak,« sagde søster Kristensen og smilede taknemligt. »Det hele er bare gået galt i dag.«

»Ingen årsag,« sagde Amanda og Merete i kor.

»Kom, piger,« hviskede søster Kristensen og kiggede hen mod primarylokalet. »Vi må hellere skynde os.«

Amanda og Merete smuttede hurtigt ind til Primary og satte sig sammen med deres klasse. Amanda skrev hurtigt i sin notesblok: »Hjalp søster Kristensen med at samle farveblyanter op.«

»Søster Kristensen,« sagde primarypræsidentinden og afbrød Amandas tanker. »Rasmus kunne ikke komme i dag. Er der en anden fra din klasse, som vil bede bøn for os?« Søster Kristensen kiggede på de fire

børn på hendes række. Amanda gjorde det samme. Hun vidste, at Jacob ikke ville gøre det. Han var bange. Og hun vidste, at Frederik ikke ville gøre det, for han meldte sig aldrig til noget. Så var der kun Merete og hende tilbage. Men Merete sad med søster Kristensens baby.

»Jeg skal nok gøre det,« sagde Amanda. Hun gik stille op til talerstolen. Da hun satte sig igen, skrev hun i sin notesblok: »Bad åbningsbøn i Primary.« Og så tegnede hun et smilende ansigt.

»Hvad er det?« hviskede Merete.

»Det er min spejderbog. Jeg skriver vigtige oplysninger i den.«

»Nå, jeg troede, at det var en slags VDR-bog eller sådan noget.«

Amanda læste alt det, hun havde skrevet. »Har fundet penge,« »Gav pengene til bror Bendtsen,« »Hjalp søster Kristensen med at samle farveblyanter op« og »Bad åbningsbøn i primary«. Det *var* jo en slags VDR-bog. Notaterne viste, at hun havde valgt det rette.

Hun skrev »VDR« med store bogstaver på forsiden af notesblokken. *Det er ligesom en hemmelig kode,* tænkte hun glad. *VDR-spejderen Amanda! Det var virkelig vidunderligt og betydningsfuldt at være sådan en spejder.* □

Sandhedens øjeblik

Biskop H. David Burton
Præsiderende biskop

Da søster Burton og jeg var nygifte, boede vi i den sydøstlige del af Saltsødalen. Nogle gange når vi var nede og købe varer hos den lokale købmand, så vi præsident Joseph Fielding Smith og hans kone, der var nede og handle i den samme butik. Præsident Smith (1876-1972) var Kirkens tiende præsident.

Jeg tog endelig mod til mig og spurgte præsident Smith, hvorfor han tog hele vejen fra centrum, forbi flere købmandsforretninger, for at handle i netop denne. Han kiggede ud over kanten af sine briller og sagde: »Min ven! Søster Smith og jeg støtter handlende, der holder sabbatten hellig.«

Jeg ved, at det er svært for unge mennesker at vælge at holde sabbatten hellig, når idrætshold, som de så gerne vil spille på, arrangerer deres kampe og stævner om søndagen. Men jeg ved også, at det at holde sabbatten hellig er et af de vigtigste bud, vi kan holde, når vi bereder os på at modtage Åndens tilskyndelser.

Jeg bærer mit vidnesbyrd om vores levende himmelske Fader og hans Søn, vor Frelser og vor Forløser, som elsker os betingelsesløst og ønsker, at vi skal gøre brug af de mange muligheder, de stiller til rådighed for os. Dette er sandhedens øjeblik, lad os stå blandt de trofaste, som overholder denne storslåede befaling. □

Tilpasset fra en tale ved oktoberkonferencen 1998.

ILLUSTRERET AF STEVE KROPP

JEG PRØVER AT VÆRE SOM JESUS

Et fristed

Barbara Jean Jones HISTORIEFORTÆLLEREN FRA GALILÆA, AF DEL PARSON; FOTO AF PRIMARYBØRN: FORFATTEREN

Hvis du besøger Primary i Dar-es-Salaam i Tanzania, vil du høre den mest energiske fremførelse af »Hold Guds befalinger« (*Salmer og sange*, nr. 197), som du nogensinde har hørt. Og så vil du lægge mærke til, at børnene smiler bredt, mens de synger en anden yndlingssang, nemlig »Elsker hverandre« (*Salmer og sange*, nr. 199). Selv om de fleste af disse børn kun er kommet i Primary et års tid eller to – Kirken er nemlig stadig ny i deres land – så kender de alle Jesus og forsøger at være som ham.

Dar-es-Salaam er hovedstaden i Tanzania. Tanzania

er et smukt land i Østafrika, der er kendt for bjerget Kilimanjaro (som er Afrikas højeste bjerg), og for sine nationalparker, der vrimler med alle slags vilde dyr.

Navnet *Dar-es-Salaam* betyder »Fredens Havn«, og børnene gør deres til, at Primary og deres hjem bliver fredens havne. I Primary har de lært at bede. »Når vi beder, takker vi Gud for, at vi kender sandheden i denne Kirke,« siger Romanus Gideme på otte. »Og vi beder Gud om hjælp til at forstå, hvad vores lærer fortæller os,« siger Elias Mwingira på syv.

Børnene elsker at høre deres lærer fortælle historier fra skrifterne. De lytter stille, så de kan genfortælle historierne for deres forældre, som alle er nye medlemmer af Kirken. »Børnene har lært os meget,« siger William Gideme, der er præsident for Changombe Gren i Nairobi-missionen i Kenya. »De har overrasket os ved at fortælle os historier fra Mormons Bog og historierne om Moses, Daniel og Esajas.«

Primarybørnene i Dar-es-Salaam elsker også at holde familieaften. »Hvis jeg glemmer familieaften, så minder børnene mig om, at vi skal holde den. Det elsker jeg dem for,« siger præsident Gideme.

Børnene kan også lide at gøre noget for at glæde andre. Når f.eks. en missionær er ved at have fuldført sin mission, omringer børnene missionæren og synger og klapper og danser.

Et af yndlingsskriftstederne for primarybørnene i Dar-es-Salaam er 3 Nephi 18:7: »Og dersom I altid ihukommer mig, skal min Ånd være hos jer.« Børnene her gør deres bedste for at huske Jesus i alt, hvad de gør. □

JESUS KRISTUS FØDES

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

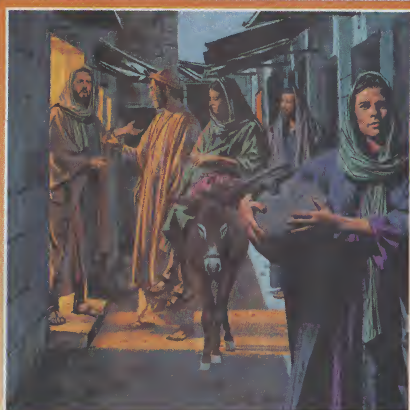
Den romerske kejser udstedte en lov om, at alle skulle betale skat. Josef og Maria boede i Nazaret. De måtte rejse de 100 kilometer til Betlehem for at betale deres skat.

Luk 2:1-5

Det var ikke let for Maria at rejse til Betlehem. Hun skulle snart føde sit barn.

Luk 2:4-5

Endelig nåede Josef og Maria frem til Betlehem. Alle værelserne i herberget var allerede fyldt med mennesker.

Luk 2:6-7

Da barnet var født, svøbte Maria ham og lagde ham i en krybbe. Josef og Maria kaldte barnet for *Jesus.*

Luk 2:7, 21

Der var hyrder, som vogtede deres får på markerne nær Betlehem. Den nat besøgte en engel dem. Hyrderne blev bange.

Luk 2:8-9

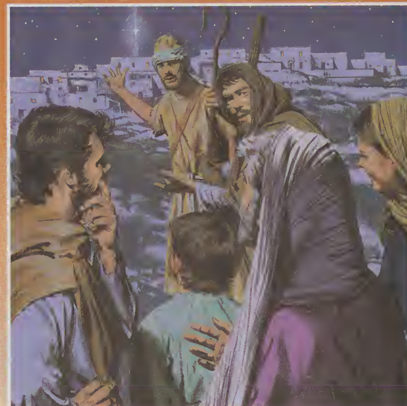
Englen sagde, at de ikke skulle være bange, for han bragte vidunderlige nyheder. Frelseren, Jesus Kristus, var blevet født i Betlehem. De kunne finde ham i en krybbe.

Luk 2:10-12

Hyrderne gik til Betlehem, hvor de så den lille Jesus ligge i krybben. Josef og Maria var sammen med ham.

Luk 2:15-16

Hyrderne blev glade for at se Frelseren. Da de gik, fortalte de andre mennesker om det, de havde hørt og set.

Luk 2:17, 20

HISTORIER FRA DET NYE TESTAMENTE

FREMSTILLINGEN I TEMPLET

Da Jesus var nogle få uger gammel, tog hans forældre ham med til templet i Jerusalem.

Luk 2:21-22

Simeon var en god mand, som boede i Jerusalem. Helligånden havde fortalt ham, at inden han døde, skulle han se Kristus.

Luk 2:25-26

Simeon tog hen til templet. Da han så Jesusbarnet, tog han ham i sine arme og lovpriste Gud.

Luk 2:27-29

Simeon erklærede, at barnet ville bringe frelse til alle folk. Josef og Maria forbløffedes over det, som Simeon sagde.

Luk 2:30-33

Enken Anna var også i templet den dag. Hun så også Jesus og vidste, hvem han var. Hun takkede for Frelseren og fortalte mange mennesker om ham.

Luk 2:36-38

RENHED I TANKE OG HANDLING

Præsident Gordon B. Hinckley opfordrer sidste dages hellige til at »hæve (sig) over verdens ondskab«. Selv mens han minder os om, at »det er en udfordring at virke i verden og at leve hævet over dens snavs,« beder han os om at være »stærke« og at »lade vores personlige hæderlighed … lede vore handlinger« (»Hjordens hyrder«, *Liahona*, juli 1999, s. 60). Hans råd bekræfter Herrens formaning om at »altid øve dyd og hellighed for mig« (L&P 46:33).

STYRING AF VORE TANKER

Rene liv udspringer af rene tanker. Præsident David O. McKay (1873-1970) opridsede processen:

»Så en tanke, høst en handling.
så en handling, høst en vane,
så en vane, høst en karakter,
så en karakter, høst en evig skæbne« (da han citerede E.D. Boardman i Conference Report, april 1962, s. 7)

Selv om vi ikke altid kan hindre urene tanker i at trænge ind i vores sind, kan vi hindre dem i at blive der. Mens biskop H. Burke Peterson var rådgiver i Det Præsiderende Biskopråd, gav han os følgende vigtige råd:

»For det første må vi standse strømmen … til vort sind … af vulgære historier, vittigheder, billeder, samtaler og utallige andre djævelske produkter …

Lad os nu antage, at vi har standset strømmen – ikke skåret ned på den, men standset. Det næste, vi skal gøre, er at udvikle et filtreringssystem, der vil rense vort sinds store reservoir, således at de livgivende tanker, der kommer derfra igen kan blive rene og nyttige for os …

Det er ikke så vanskeligt at rense vores ånd for disse urenheder. Det begynder med bøn hver morgen og ender med bøn hver aften. Det er det vigtigste skridt i processen, som jeg kender til …

For det andet tilføjes en yderligere forbedring i filtreringsprocessen. Et yderligere mål af åndelig renhed, om I vil, kan findes i dagligt studium af skrifterne – måske ikke så længe ad gangen, men *hver dag* …

For det tredje skal I give jeres ånd den forfriskning, som det er at gøre noget godt for en anden, som vedkommende ikke har forventet. Lad det være noget enkelt, men *gør* det – hver dag. Det kan være en venlig hilsen, et kort besøg hos [en, som er] sengeliggende, en telefonopringning eller et lille brev …

Og endelig bør I tage fat i et bud, som I stadig har vanskeligt ved at overholde, og give det en ærlig chance for at velsigne jeres liv« (»Lutring af vort sind og vor ånd,« *Stjernen*, april 1981, s. 73-75).

HJÆLP FRA HELLIGÅNDEN

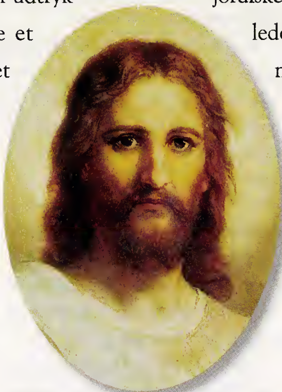
Når vi stræber efter at udvikle renhed, kan Guddommens tredje medlem være en skattet hjælper. Sheri L. Dew, andenrådgiver i Hjælpeforeningens hovedpræsidentskab, forklarer: »Helligånden … hjælper os med at overvinde svaghed og modstå fristelse, den inspirerer til ydmyghed og omvendelse, den leder og beskytter os på mirakuløse måder og giver os gaver som visdom, guddommelig opmuntring [og] fred i sindet og et ønske om at forandre os« (»Vi er ikke alene«, *Liahona*, januar 1999, s. 112).

Ved at følge Ånden og stræbe efter adlyde Herrens befalinger, bevæger vi os stedse fremad mod en personlig renhed, som afspejler sig i kristuslignende tanker og adfærd. Vi bevæger os frem mod den største belønning, som Frelseren selv har lovet os: »Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud« (Matt 5:8). □

ILLUSTRERET AF JUSTIN KUNZ

Tro på Herren Jesus Kristus

Profeten Joseph Smith belærte os om, at tro er »den motiverende faktor i alle handlinger« hos intelligensvæsner (Joseph Smith, *Lectures on Faith*, 1985, s. 1-2). Tro på Herren Jesus Kristus kommer til udtryk på mange måder. Det kan give et menneske styrken til at vælge det rette eller kraften til at blive helbredt eller helbrede andre. Et andet menneske motiveres måske til at forsone sig med en modstander eller til at faste og bede for at blødgøre familiens medlemmers hjerte. Tro kan lære os at stole på Herren, så vi er villige til at ofre de ambitioner, der betyder meget for os, fordi vi ved, at hans kort for vores jordiske rejse måske er meget anderledes, men i den sidste ende også meget bedre, end vores eget. ❦ Hvor som helst medlemmer udøver tro på Herren, der vil han være til stede og velsigne dem og dem, som de elsker og tjener.

»Jeg vil have en evig familie«

Alfonso Castro Vázquez

Som 23-årig mente jeg, at jeg havde alt, hvad en ung mand i Mexico City kunne ønske sig. Jeg var uafhængig, havde et godt job og var næsten færdig med min videregående uddannelse. Livet havde givet mig meget – forældre, som havde lært mig gode principper og indgydt mig evnen til at arbejde hårdt og et ønske om at forbedre mig selv. Og nu gik jeg ud med en køn ung pige. Det eneste virkelige problem, som jeg havde, var et par uoverensstemmelser mellem os omkring emnet religion. Hun var medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, og det var jeg ikke.

Jeg havde allerede truffet missionærerne, som »tilfældigvis« ofte var hjemme hos hende, når jeg besøgte hende. Jeg lyttede til den første lektion et par gange, men missionærerne kunne ikke få mig til at læse eller bede. Vi nåede aldrig til den anden lektion. Jeg vidste, at de gerne ville have, at jeg skulle slutte mig til Kirken, men jeg var ikke interesseret. Skønt jeg var imponeret over mange af de medlemmer, som jeg allerede havde truffet, var jeg ikke villig til at tilbringe søndagen i kirke. Jeg ville hellere spille fodbold eller gå i biografen.

En dag, efter en række skænderier, holdt min kæreste og jeg op med at se

Det overraskede mig meget at høre et fast nej fra hendes læber. I samme øjeblik begyndte tårerne at trille ned over hendes kinder.

DETALJE FRA *KRISTI BILLEDE*, AF HEINRICH HOFMANN; ILLUSTRERET AF LARRY WINBORG

mere til hinanden. Jeg savnede hende og begyndte at tænke på hendes pålidelighed, dyd og modenhed. Hendes standarder var meget højere end nogen andens. Så en aften tog jeg hen for at besøge hende igen. Da vi talte sammen, gik det op for mig, at hun også havde savnet mig. Da jeg blev klar over, at hun gerne ville være sammen med mig igen, inviterede jeg hende straks ud igen.

Det overraskede mig meget at høre et fast nej fra hendes læber. I samme øjeblik begyndte tårerne at trille ned over hendes kinder.

Jeg tænkte: *Hvad får hende dog til at sige nej, når hun egentlig vil sige ja?* Da jeg kom mig over forbløffelsen og spurgte hende hvorfor, svarede hun hulkende: »Jeg vil giftes i templet – Jeg vil have en evig familie.«

En ukendt følelse skyllede ind over mig, og så begyndte jeg også at græde. Af en eller anden grund fik jeg et stærkt ønske om at gøre, hvad jeg kunne for at føle det samme for en evig familie.

Jeg begyndte at blive undervist af missionærerne igen, og denne gang var jeg oprigtigt interesseret. Tre uger senere blev jeg døbt.

Nu forstår jeg, hvad det var, jeg følte den aften. Det var Helligåndens tilskyndelse. I dag er jeg 25 og tjener som fuldtidsmissionær i Guadalajara-missionen i Mexico. Min kæreste er også på fuldtidsmission.

Jeg er min himmelske Fader meget taknemlig for den store forandring i mit hjerte og for muligheden for at fortælle andre om evangeliets fylde. Jeg er også min veninde taknemlig for hendes trofasthed. Hendes ønske om at få en evig familie har gjort, at jeg nu fortæller budskabet om evige familie til andre mennesker – mennesker, som nu selv søger den samme velsignelse.

»Stol på Herren af hele dit hjerte«

Humberto Eiti Kawai

Det var en søndag eftermiddag hen mod slutningen af min mission, og jeg stod og vaskede op efter middagen i Recife i Brasilien. Af en eller anden årsag kom jeg til at tænke på de hellige i Nauvoo. Jeg tænkte på, at efter alle deres ofre og alt deres arbejde med at opføre templet, måtte de flygte fra Nauvoo og forlade templet og deres hjem. Jeg var forbløffet over disse menneskers store tro. Midt i deres prøvelser havde de fortsat tillid til deres himmelske Fader og gjorde alt, hvad han bad dem om.

Så slog tanken mig: *Hvis vor himmelske Fader en dag tog noget dyrebart fra dig, noget som du havde måtte yde ofre for, ville du så gøre oprør?*

Spørgsmålet overraskede mig, for jeg vidste ikke, hvorfor jeg havde stillet det. Jeg prøvede at forestille mig blandt de hellige i Nauvoo og føle, hvad de havde følt. Jeg konkluderede, at jeg ikke vidste, hvordan jeg ville have reageret, men jeg ønskede oprigtigt at have tro nok til altid at anerkende Guds vilje. Jeg anede ikke, at jeg ville blive sat på netop sådan en prøve allerede samme aften.

Nogle få dage tidligere, mens jeg funderede over, hvad jeg skulle tage mig til efter min mission, havde jeg besluttet mig for at gøre karriere inden for musikken. Inden min mission havde jeg øvet mig op til seks timer om dagen ved klaveret og havde gået på musikakademiet. For nylig havde min musiklærer sendt mig et brev og lovet at hjælpe mig i gang med en karriere som pianist.

Vi havde tre dåb på programmet den aften. Der var ikke noget dåbsbassin i vores kirkebygning, så vi var nødt til at tage ind til Recifes centrum for at holde dåbsmødet. Det regnede voldsomt den aften, og da der var benzinmangel i byen, var det svært at få fat i en taxi. Det var sent, og jeg begyndte at blive bekymret. Pludselig fik jeg øje på en taxi længere nede ad gaden og løb hen mod den. Regnen havde gjort mine briller fugtige, så jeg så slet ikke popcornssælgeren, der var ved at krydse vejen. Da jeg endelig fik øje på hans vogn, kunne jeg ikke nå at

Da jeg endelig fik øje på popcornsælgerens vogn, kunne jeg ikke nå at stoppe op og brasede derfor lige ind i den og fik en dyb flænge i mit venstre håndled.

stoppe op og brasede derfor lige ind i den. Jeg fik en meget dyb flænge i mit venstre håndled og blev kørt på skadestuen på det nærmeste hospital.

Der fik jeg at vide, at senerne var skåret over. To fingre på min venstre hånd var lammet. Da de ikke havde en ledig operationsstue, kunne jeg ikke blive opereret med det samme. Efter som jeg skulle rejse hjem fra min mission et par dage senere, syede lægerne bare såret sammen og sagde, at jeg skulle opsøge en specialist i São Paulo.

Da jeg vendte hjem, fik jeg en præstedømmevelsignelse af min far og blev behandlet af den bedste håndkirurg i São Paulo. Jeg kom mig hurtigt, og efter længere tids fysioterapi kunne jeg begynde at spille klaver igen. Men jeg gjorde mig ingen illusioner om en professionel karriere. I stedet fulgte mit liv en anden kurs. I dag er jeg neurolog, og den uddannelse har givet mig mulighed for at hjælpe mange mennesker.

Jeg tror, at Gud havde en lidt anden plan for mit liv, end jeg havde ventet. Når vi stoler »på Herren af hele [vort] hjerte«, så ved jeg, at han vil »jævne [vore] stier« for os (Ordsp 3:5-6).

Tro på Gud gav mig styrke

Bryan Wu

År 1998 blev et vendepunkt i mit liv. I løbet af det år besluttede jeg, trods mine mange studier, at tage ekstraarbejde efter skoletid for at undgå min far. Vores forhold havde været anstrengt længe, men nu var det brudt ud i rent fjendskab. Den vrede, som vi begge følte, kunne bryde ud når som helst.

Men så ændrede et mirakel vores forhold. En aften besøgte to missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige en af mine kolleger henne på arbejde. De gav ham et kort budskab, og jeg lyttede lidt fraværende til det, de sagde. Men jeg blev lidt nysgerrig efter at høre mere, så jeg sagde ja til at mødes med dem.

Den første lektion lærte mig, at jeg kunne leve sammen med min familie selv efter døden. En følelse af anger over mit dårlige forhold til min far fyldte mit hjerte. Jeg vidste, at tiden var inde til at rette op på skaden. Mit ønske om en lykkelig, evig familie gav mig mod til at tale med min far. Til at begynde med var han kold, men mine inderlige og vedvarende bønner og min tro på Gud gav mig styrke til at blive ved med at tale med ham. Jeg vidste, at hvis jeg gjorde min del, så ville vor himmelske Fader også gøre sin.

Lidt efter lidt besvarede Gud mine bønner. Misforståelsen mellem min far og mig blev løst, og vores hjerter blev blødgjort. Guds kærlighed overvældede mig, og tre måneder senere blev jeg døbt i Kirken og blev medlem af Hsin Ying Gren i Tainan Stav i Taiwan. Jeg viser stadig min kærlighed til min far, ligesom min himmelske Fader gjorde det mod mig.

»Jeg tror på præstedømmets magt«

Rodrigues Medeiros Honório

Min bedstefar Elizio Antônio Honório havde fået et slagtilfælde og lå meget syg på et hospital i Brasilien. Lægerne sagde, at han kun havde ringe chance for at overleve. Da jeg hørte det, gik jeg ind på mit værelse og spurgte min himmelske Fader, hvad jeg skulle gøre. Mens jeg knælede, fornemmede jeg Helligåndens tilstedeværelse meget stærkere, end jeg nogensinde før havde gjort. Da jeg havde bedt, følte jeg, at jeg skulle tale med min biskop, så jeg tog hen til ham.

Selv om min bedstefar ikke er medlem af Kirken, bad jeg min biskop om at give ham en præstedømmevelsignelse. Jeg forklarede: »Jeg tror på præstedømmets magt, og jeg tror, at Herren kan helbrede ham. Herren har tilskyndet mig til at bede om denne velsignelse.«

Vi tog hen til hospitalet, og biskoppen gav min bedstefar en velsignelse. Den følgende dag besøgte jeg min bedstefar, og da sad han i en stol og talte med en af mine tanter. Han havde det meget bedre.

Jeg ved, at dette virkelig er Jesu Kristi Kirke. Jeg ved, at præstedømmet kan velsigne os, hvis vi har tro på dets guddommelige magt. □

FOTOILLUSTRATION: STEVE BUNDERSON, MODELFOTO

SPØRGSMÅL OG SVAR

Hvordan får jeg gode venner?

Jeg er meget genert, og jeg har brug for en større omgangskreds. Hvordan knytter jeg gode venskaber?

Svarene er ment som hjælp og vejledning og er ikke udtryk for Kirkens officielle lære.

LIAHONAS SVAR

Herren ønsker, at du skal være selvsikker og have venner. Som en af vore læsere skrev, så har profeten Joseph Smith sagt, at »venskabet er et af de store fundamentale principper i 'mormonismen'; (det er bestemt til) at revolutionere og kultivere verden og få krige og stridigheder til at ophøre og få folk til at blive venner og brødre« (*Profetens Joseph Smiths lærdomme*, 1954, s. 380).

Eftersom Herren ønsker, at du skal nyde gode venskaber, vil han også hjælpe dig med at udvikle dem. Du kan tage det at udvikle venskaber op i dine bønner. Fortæl Herren, hvordan du har det og bed om hjælp og trøst. Bed om mod.

Det letteste skridt, du kan tage, er måske at huske at smile. Folk tiltrækkes ganske naturligt af mennesker, der smiler meget. Hvis dit ansigtsudtryk viser folk, at du er glad, så får de lyst til at være sammen med dig. Vær behagelig, vær interesseret i andre mennesker, giv oprigtige komplimenter, stil spørgsmål, vær hjælpsom og tilbyd at tjene andre, hvis muligheden byder sig. Husk, at den bedste måde at få venner på, er ved selv at være en ven. Du vil blive lykkeligere, hvis du prøver at være oprigtigt interesseret i andre – snarere end at prøve at gøre andre interesseret i dig. Hjælp andre til at få det godt med sig selv. Spørg ikke, hvad du kan få ud af et forhold, men snarere hvad du kan give.

Flere læsere har foreslået, at en god måde at vinde venner på, er ved at deltage i forskellige aktiviteter, så som seminar eller institut, hvor du kan være sammen med andre unge mennesker, som har de samme mål og standarder. Ved at deltage i seminar- eller institutklasser og – aktiviteter bringer du dig selv i en situation, hvor du kan møde nye mennesker. Men lad være med bare at møde op. Tag aktivt del. Tilbyd at hjælpe med aktiviteterne – især dem, der er tjenesteorienterede. Så udvikler venskaberne sig ofte ganske naturligt.

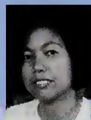
Og til sidst, giv ikke op. Hvis nogen ikke vil være din ven, så tilgiv deres uvenlighed, bliv ved med at smile og prøv igen. Der er masser af andre – i skolen, i kirken, til seminar eller institut, i dit kvarter – som vil glæde sig over at have en ven som dig.

LÆSERNES SVAR

Bed til vor himmelske Fader, og spørg ham om hjælp. Deltag i wards- eller grensaktiviteter. Når du er sammen med andre, vil du snart glemme din generthed.

Irene Marinho Mendes,
Arsenal Gren,
Niterói Stav i Rio de Janeiro i Brasilien

Francesco Pezzoli

Cristina G. Dungan

Ældste Eduardo Moreira

Darmeli Soares Rech

Periah Sefulu Sauvao

Aguinaldo Alves

Carla Sofia Leal Saravia

At være genert er ikke en skavank. Du skal bare være dig selv og være oprigtig. Kun på den måde kan andre få øje på dig og dit gode eksempel.

Francesco Pezzoli,
Bergamo 1. Ward,
Milano Stav i Italien

Bed om, at du må blive en bedre ven for andre og bed din himmelske Fader om at vende din svaghed til styrke (se Ether 12:27). Deltag i Kirkens aktiviteter. Vær trofast mod dine venner; respektér dem for det, de er, ikke det, de har. Husk at behandle folk med venlighed, og lær dem og deres interesser at kende.

Cristina G. Dungan,
Agoo 3. Ward,
Agoo Stav i Filippinerne

Da jeg blev medlem af Kirken, kendte jeg ikke nogen, og alt var helt nyt. Til seminar fandt jeg sande og gode venner, som har hjulpet mig med at forberede mig til min mission.

Ældste Eduardo Moreira,
Goiâniamissionen i Brasilien

Inden vi tager hen til et sted, hvor der er mange mennesker, bør vi bede en bøn. Ånden kan hjælpe os med at overvinde vores generthed og gøre det lettere for folk at komme ind på livet af os. Vi er aldrig alene, når vi har Ånden med os.

Sofía Beatriz Rioja Pantoja,
Sarco Ward,
Cobija Stav i Cochabamba i Bolivia

Når vi stræber efter at efterleve evangeliets principper, bliver det lettere at tale med andre. Da jeg havde taget imod evangeliet, overvandt jeg min generthed og fik gode venner ved at studere skrifterne og deltage i institut. Vi får det godt, når vi læser gode bøger, blade og især skrifterne og de levende profeters ord. Når vi deltager i institut, får vi mulighed for at møde andre vidunderlige mennesker.

Darmeli Soares Rech,
Fátima Ward,
Joinville Stav i Brasilien

Til at begynde med følte jeg mig utilpas og uden for ved aktiviteter i Kirken. Men efterhånden som jeg traf andre mennesker, begyndte jeg at føle mig som en del af gruppen. Jeg indså, at jeg slet ikke var så genert, som jeg troede. Når jeg viste andre oprigtig interesse, så var de også interesseret i mig, og vi havde det sjovt sammen.

Mauro Germán Soldán,
Lanús 2. Ward,
Avellaneda Stav i Buenos Aires i Argentina

Generthed kan udspringe af frygten for ikke at blive accepteret eller af et manglende selvværd. Vi skal huske på, at vi er Guds børn, og at han elsker os – trods alle vores svagheder. Vi må bede og søge hjælp til at overvinde vore svagheder.

Tag det første skridt og vis en anden ægte interesse ved at indlede en samtale. Og husk at lære folks navne at kende. Hjælp dem til at føle sig betydningsfulde.

Rosibel Valle de Ochoa,
Tegucigalpa Ward,
Tegucigalpa Stav i Honduras

Hvis du er genert og har brug for gode venner, så er det første, du skal gøre, at bede og faste og fortælle Gud om dine behov, så du kan få trøst. Bed om, at din flovhed og generthed må blive fjernet. Husk på, at der i Lukas 1:37 står: »... intet er umuligt for Gud.«

Periah Sefulu Sauvao,
Lemoli 1. Ward,
Faleasiu Stav i Upolu på Samoa

Jeg har altid haft svært ved at omgås andre. Men da jeg vendte hjem fra min mission, var jeg blevet inspireret af kundskaben om, at jeg er Guds barn og derfor kan blive som ham. Jeg satte mig følgende mål: (1) Jeg vil altid se folk i øjnene og hilse på dem med et fast håndtryk, og (2) hvis jeg føler mig usikker i min omgang med en eller anden, vil jeg stoppe op, bede, henvende mig til vedkommende og indlede en samtale. Jeg ved, at jeg kan overvinde min generthed, fordi Herren har lovet, at han vil »gå foran [mig]. [Han] vil være på [min] højre og venstre side« og vil styrke mig (L&P 84:88).

Aguinaldo Alves,
Alvorada Ward,
Maringá Stav i Brasilien

Frelseren er vores bedste eksempel. Det at tænke på, hvad han ville gøre, har virkelig hjulpet mig til at vinde venner og har givet mig nogle uforglemmelige minder. Han var opmærksom på andres følelser og viste sin kærlighed i rigt mål.

Carla Sofia Leal Saravia,
Arturo Prat Ward,
Lo Prado Stav i Santiago i Chile

Engang var jeg meget genert, så jeg ved, hvordan man har det, når ingen taler med en. Efter at jeg blev medlem af Kirken, har jeg udviklet et ønske om at få alle i kirken – hvadenten de er medlemmer eller ej – til at føle sig velkomne. Jeg prøver at tale med alle, når jeg ser dem i kirken for første gang, og jeg hjælper dem til at føle sig godt tilpas. Denne vane har hjulpet mig med at overvinde min generthed og har givet mig mange venner, både unge og gamle.

Haydee B. Sebastian,
Santiago 2. Ward,
Santiago Stav i Filippinerne

Du kan være med til at gøre SPØRGSMÅL OG SVAR *bedre ved at besvare nedenstående spørgsmål. Send dit svar, så vi har det senest den 1. oktober 2000. Send det til* QUESTIONS AND ANSWERS 10/00, *Liahona,* 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; *eller send en e-mail til* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Du kan skrive dit svar på maskine eller med læselig håndskrift på dit eget sprog. For at vi kan bruge dit svar, skal du vedlægge dit fulde navn, privatadresse samt ward og stav. Hvis du har mulighed for det, kan du vedlægge et foto af dig selv. Det vil dog ikke blive returneret. Et repræsentativt udvalg af svarene vil blive trykt.* □

SPØRGSMÅL: *Jeg har ansvaret for at planlægge aktiviteterne for de unge i mit ward. Det virker, som om vi altid ender med at lave det samme. Hvordan kan vi gøre vores aktiviteter mere spændende?*

BOLIVIA
Et væld af velsignelser

Judy C. Olsen
FOTO: FORFATTEREN

Begejstring og hengivenhed for evangeliske sandheder har ført til hastig vækst for Kirken i dette sydamerikanske land.

En tidlig søndag morgen i La Paz i Bolivia begiver en ung familie sig ud på de stejle, brolagte gader i den 450 år gamle by for at overvære møder i et ward i den anden ende af deres stav. Manden er præsident for Unge Mænd i staven, mens hans kone er præsidentinde for Unge Piger i staven. Da de ikke har råd til busbilletter, må de gå derhen. Det er en tur, der tager to timer med to små børn på slæb. Deres to timer lange tur til kirken er et eksempel på trofastheden blandt de bolivianske sidste dages hellige, som tager imod glæden ved hengivent at efterleve evangeliet.

»Vores medlemmers tro er stærk. De yder ofre, så Herren kan se deres villighed,« forklarer Andrés Pacheco, der er stavspræsident i Sopocachi Stav i La Paz i Bolivia.

Ældste René J. Cabrera, der er halvfjerdser-områdeautoritet i Sydamerikas Vestområde, mener, at de ofre, som de bolivianske hellige yder for evangeliet, har været med til at hæve dem over deres fortid. »Dette land står over for to væsentlig udfordringer,« forklarer han. »Den ene er økonomien; den anden er skadelige traditioner.« De to hænger nært sammen. Nogle traditioner omfatter fiestaer, som består af flere dage med druk og dans, der ofte kan koste en familie mange månedslønninger. »En af vores udfordringer består i at hjælpe folk til at lægge de skadelige traditioner bag sig, efterhånden som de vokser i ny evangelisk kundskab,« siger ældste Cabrera.

Siden 1964, da missionærerne først kom til Bolivia, har Kirken hjulpet bolivianerne med at skifte fra gamle skikke til nye. Carmen og Luis Molina var blandt de første, der blev medlemmer af Kirken i Bolivia. »To missionærer stoppede op ved min dør og inviterede mig til Hjælpeforeningen, som blev afholdt i et privat hjem,« forklarer søster Molina. »Jeg følte en glæde ved at være til stede. Jeg gik hjem og fortalte min mand om det.« Til

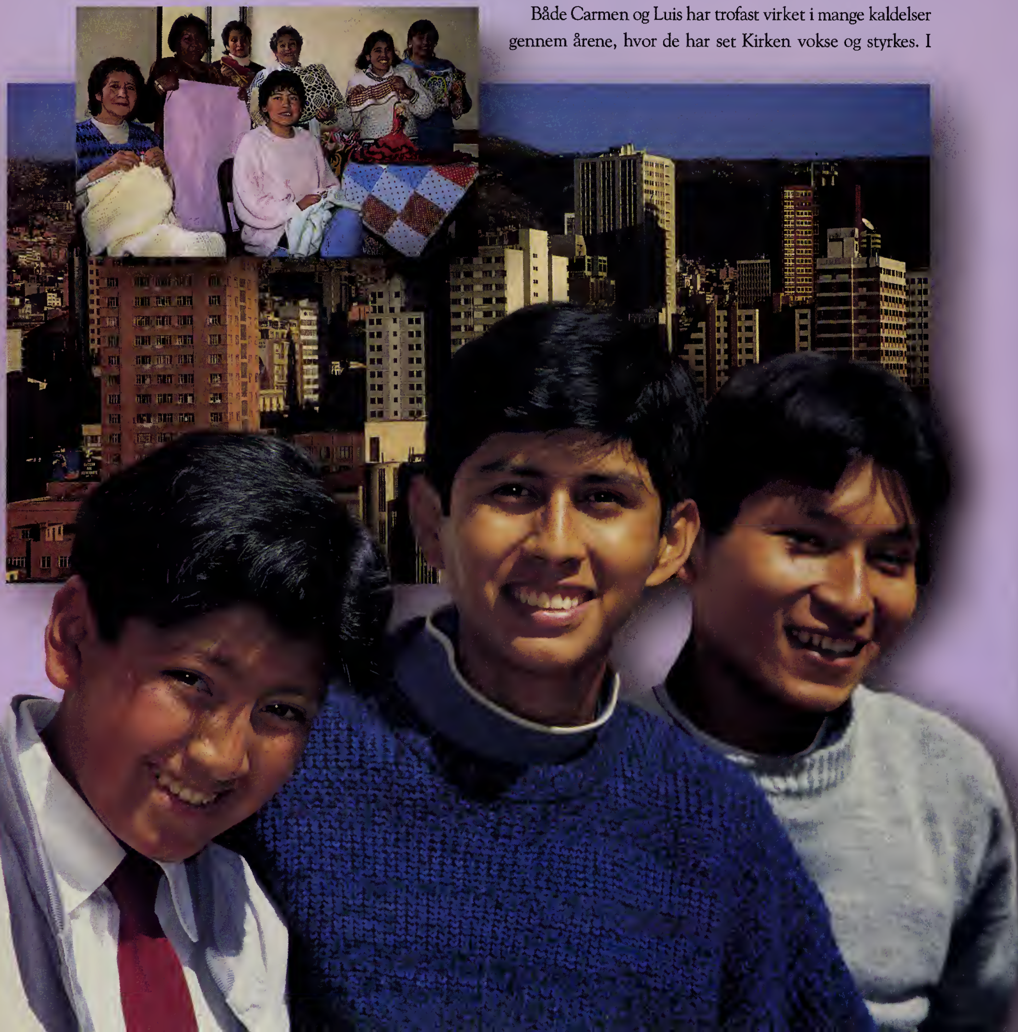
***Til højre:* Seferina Ramírez og hendes datter, María Quenallata, hører til San Antonio Ward i Miraflores Stav i La Paz i Bolivia. *Baggrund:* Den højtliggende by La Paz.**

at begynde med var Luis meget på vagt, men hele familien blev medlemmer af Kirken i 1965, og han blev den første mand, som blev ordineret til ældste i Bolivia.

»Et af mine tidligste minder er, at familien forberedte sig til kirke,« mindes deres søn Rolando Molina, som i dag tjener som stavspræsident i Satélite Stav i El Alto i Bolivia. »Jeg elskede lørdagene. Vi strøg og gjorde os klar. Og om søndagen gik vi i kirke. Vi gik langsomt, så alle børnene kunne følge med. Det tog en time hver vej. Jeg har dejlige minder fra de spadsereture.«

Både Carmen og Luis har trofast virket i mange kaldelser gennem årene, hvor de har set Kirken vokse og styrkes. I

1979 besøgte præsident Ezra Taft Benson (1899-1994), som dengang var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, Bolivia og organiserede den første stav. Mens han var der, genindviede han landet til evangeliets forkyndelse.

I de år, der er gået siden, er Kirken vokset til at omfatte mere end 100.000 medlemmer i 21 stave og ni distrikter, hvoraf de fleste ledes af førstegenerationsledere i tyverne og trediverne. »Der er en tendens til øget vækst,« siger ældste Cabrera. »Vi har mere end 130 kirkebygninger og et tempel i vores land. Vi har en ny generation, som vokser sig stærke og forbereder sig i seminar og institut. Det er forandringens generation.«

En stadig stigende antal bolivianere finder styrke i evangeliske lærdomme, der hjælper dem til at lægge skadelige traditioner bag sig og forbedre deres økonomi. Et besøg hos medlemmer i tre byer viser de velsignelser, som disse medlemmer modtager.

LEDERUDVIKLING I LA PAZ

Hver aften glimter tusinder af lys på de stejle bjergskråninger i La Paz, en by, som strækker sig over en fire kilometer bred skålformet kløft, som er skåret ind i et af verdens højeste plateauer, Altiplano, i en højde af 3600 meter. Som en udkigspost knejser det majestætiske Mount Illimani højt over La Paz. Tinden, der ligger i 6400 meters højde, er dækket af sne selv om sommeren. Gaderne er travle, stejle og fyldt med taxier og minibusser i denne by, der huser mere end en million mennesker. Overalt i byen ligger butikkerne langs de smalle fortove ved siden af overfyldte bygninger og ofte med grupper af lejligheder inde bagved. Den livlige og farverige by La Paz huser også seks stave, som oplever en voldsom vækst, efterhånden som flere og flere tager imod evangeliet.

I La Paz er det en vedvarende udfordring at få oplært ledere nok, som det er tilfældet i mange andre områder, hvor Kirken vokser hastigt og opdeles i mindre enheder. Spæde vidnesbyrd styrkes ofte, når de nye medlemmer tildeles kaldelser.

Miguel Herrera og hans hustru Teresa er ingen undtagelse. »Vi blev medlemmer af Kirken, fordi vi søgte efter mere indhold i tilværelsen,« siger Miguel. »Jeg havde været ude for en ulykke, og mit liv passerede revy for mine øjne. Jeg så meget, som jeg ikke brød mig om, og jeg spekulerede på, hvorfor jeg havde det skidt med det. Hvad skulle det betyde?«

En dag talte Teresa med en bekendt. »Jeg talte om min bekymring for vores børn, og hun tilbød at låne mig et eksemplar af et tidsskrift, som hed *Liahona,*« forklarer Teresa. Kort efter dukkede to missionærer op.

Mens Teresa og Miguel studerede evangeliet, blev de venner med stavspatriarken David Angulo og hans store familie. »De var gode eksempler på det familieliv, som vi søgte,« mindes Miguel. Da Miguels søn blev ramt af blindtarmsbetændelse, velsignede bror Angulo ham, så han kunne blive rask. Senere, da han blev opereret, kunne lægerne ikke se, at han fejlede noget. Den velsignelse styrkede familien Herreras vidnesbyrd om deres nye tro og præstedømmets magt.

Kort efter deres dåb i 1996 modtog både Miguel og Teresa kaldelser, der forbløffede dem: Miguel blev kaldet som rådgiver i biskoprådet og Teresa som stavens hjælpeforeningspræsidentinde. Ifølge Victor Hugo Agramont, der er førsterådgiver i stavspræsidentskabet i Miraflores Stav i La Paz, overvejede man mange navne til den stavsstilling, men »hendes navn blev ved med at dukke op,« siger han. Så derfor blev Teresa kaldet, og hun tog imod kaldelsen.

»Det er Herrens værk,« siger Miguel. »Det nærer og opfylder vores ånd. Det er den eneste kirke, vi har mødt, som belærer om familiens betydning.«

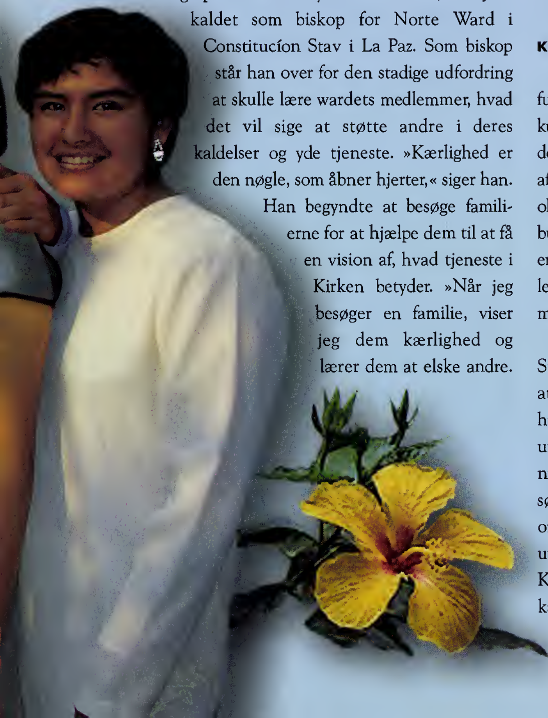
***Til venstre:* Walter E. Guzmán (i midten) og hans venner Edson Ibañez (til venstre) og Marcos Ronald Romero hører til Villa Fátima Ward i Miraflores Stav. *Indsat:* Søstre fra Hjælpeforeningen i Copacabana Ward i Miraflores Stav. *Baggrund:* La Paz strækker sig over en fire kilometer bred kløft.**

Til venstre: **Unge piger fra Seis de Agosto Ward i Sopocachi Stav i La Paz.** ***Herunder:*** **Biskop Lucio Gil Díez, hans hustru Rosminda og deres børn.** ***Baggrund:*** **Den frodige vegetation i Santa Cruz.**

Herrens hånd ses i mange andre kaldelser. Når der er brug for ledere, beredes de, og så kaldes de. José Acedo boede i Lima i Peru, som ung voksen. »Jeg ville gerne giftes og følte, at tiden var inde,« siger han. »Jeg tog fri fra arbejde for at kunne gå i templet, og så tog jeg ud på landet for at tænke over tingene.« Dagene gik, og da hans ferie var ved at være forbi, følte han sig ledt til La Paz. Han foretog den lange rejse og nåede frem i tide til at overvære en distriktskonference en søndag. Mens han sad i kirkebygningen, blev hans opmærksomhed draget mod en ung kvinde, som sad i koret. Da mødet var forbi, traf han Rosaura Sainz, og de to begyndte at snakke. Da der var gået tre timer, begyndte de at overveje et dybere bekendtskab. Fire måneder senere, i oktober, blev de forlovet. Til jul blev de gift. »Vi er Herren dybt taknemlig for, at han førte os sammen,« siger José.

Da ægteparret Acedo flyttede til La Paz, blev José kaldet som biskop for Norte Ward i Constitucíon Stav i La Paz. Som biskop står han over for den stadige udfordring at skulle lære wardets medlemmer, hvad det vil sige at støtte andre i deres kaldelser og yde tjeneste. »Kærlighed er den nøgle, som åbner hjerter,« siger han. Han begyndte at besøge familierne for at hjælpe dem til at få en vision af, hvad tjeneste i Kirken betyder. »Når jeg besøger en familie, viser jeg dem kærlighed og lærer dem at elske andre. Jeg beder sammen med dem. Jeg beder om, at deres hjem må velsignes med større harmoni. Når kærligheden øges i hjemmene, øges den også i vores ward.«

Med kærligheden som grundvold giver biskop Acedo wardets medlemmer kaldelser. »Vi arbejder med folk. Vi taler om at modtage kaldelser og underviser i, hvordan man passer en kaldelse. Og vi taler om, hvad det vil sige, at støtte andre, som sidder i lederstillinger,« forklarer han. Med den kundskab kan wardets medlemmer styrkes og udvikle lederevner.

»Der skal være en proces, hvorved vi kan styrke lederne,« forklarer præsident Pacheco. »Først styrker vi lederne, og så styrker de medlemmerne. Vi arbejder med åndelig vækst, og det åndelige niveau i vore ward og stave højnes. Kirken i Bolivia vokser ikke alene i antal, men også i modenhed. I dag er alle seks stavspræsidenter i La Paz og alle undtagen én biskop bolivianere.«

KIRKEN STYRKES I SANTA CRUZ

Efter den iltfattige luft i La Paz kommer den tunge, fugtige luft i Santa Cruz bag på en. To byer i det samme land kunne knap være mere forskellige. Santa Cruz, der ligger i det indre af Bolivia på den varme og ofte regnfulde sydkant af Amazonas, dækker adskillige kilometer i denne flade olie- og mineralrige del af Bolivia. Haver, patioer og buegange ses overalt i dette næsten tropiske klima. Kirken er stærk og vokser støt her, hvor der er seks stave, hvis ledere er fast besluttet på at tage sig godt af nye medlemmer, mens de samtidig styrker de øvrige medlemmer.

Lucio Gil Díez, der er biskop i Belén Ward i Equipetrol Stav i Santa Cruz, mener, at en af hans hovedopgaver er at hjælpe nye medlemmer til at holde fast. »Jeg ved, hvordan det føles at være ny i Kirken,« siger han. Som ung, arbejdsløs mand besøgte han sammen med en slægtning et kirkebyggeri. Han blev præsenteret som »undersøger«. »Hvad er det?« spurgte han og kiggede sig omkring på byggepladsen. »Jeg er ikke kommet for at undersøge noget.« Men snart begyndte han at undersøge Kirken og siden blev han døbt. Første gang han blev kaldet som biskop, var han 27 år.

Biskop Díez, der ved, hvor vigtigt det er for nye medlemmer at finde venner, støtter de ugentlige fællesskabsaftner, der holdes samtidig med GUF – og det samme gør mange andre ward og stave i Bolivia – for at opmuntre til større kærlighed og venskab mellem medlemmer, undersøgere og nye medlemmer. »Wardet inviteres til at samles torsdag aften, og mange tager venner med. Det er forskellige familier, der har ansvaret for det ugentlige møde. Det minder meget om familieaften,« forklarer han.

Når nogen bliver medlemmer af Kirken, inviteres wardet med til dåben, og det nye medlem inviteres med til fællesskabsaftnerne. »Vi nærer dem åndeligt,« forklarer biskop Díez, »og vi giver dem kaldelser.« Hustruen fra en familie, der blev døbt for blot otte måneder siden, er allerede kaldet som hjælpeforeningspræsidentinde. Hendes mand er kaldet som sekretær i ældsternes kvorum, og deres søn er præsident i diakonernes kvorum.

Omsorgen for de nye medlemmer prioriteres meget højt i Paraíso Stav i Santa Cruz, hvor stavsmissionærerne følger de nye medlemmers udvikling i 18 måneder efter deres dåb. »To af brødrene i højrådet arbejder direkte sammen med biskopperne og deres nye medlemmer,« siger Guillermo Quintana, der tjente som stavspræsident. »Når nye mennesker dukker op, taler vi med dem, vi besøger dem, og vi sørger for, at de får kaldelser og nye venner. Vi er ved at lære at følge præsident Gordon B. Hinckleys råd om at hjælpe hvert nyt medlem med at finde en ven, modtage en kaldelse og blive næret ved Guds gode ord« (se »Nogle tanker om templer, fastholdelse af nyomvendte og missionering,« *Stjernen*, januar 1998, s. 50). Som følge af dette er 72% af de medlemmer, der for nylig er blevet døbt i staven, stadig aktive.

Præsident Quintana kender betydningen af at få venner i Kirken. Den aften, hvor han skulle døbes som 18-årig, fortalte hans bedste ven ham, at han aldrig ville besøge ham igen, hvis han blev medlem af Kirken. Ti minutter før mødet skulle begynde, besluttede Guillermo sig for at gøre det alligevel og tog hen til kirkebygningen. »Jeg mistede min bedste ven den aften,« mindes han. Men inden der var gået to uger havde han truffet den kvinde, som senere blev hans kone, og hun blev den ven, der støttede ham, mens han var på mission.

Da han vendte hjem fra sin mission, havde han en oplevelse, som ændrede hans liv. Han blev alvorligt syg og blev kørt på hospitalet. Mens han svævede mellem liv og død, følte han en åndelig trøst, da en tilskyndelse fortalte ham, at han stadig havde meget, han skulle udrette. Oplevelsen bekræftede for ham, at han havde vigtige hverv at udføre i Herrens Kirke.

»Siden da har jeg gennem bøn søgt at få at vide, hvad Herren forventede af mig,« siger præsident Quintana. Mens han søgte måder, hvorpå han kunne styrke staven, spurgte han ofte: »Hvad ønsker vi at opnå?« Så satte han og hans rådgivere konkrete mål for lederne og medlemmerne. »Vi lærer medlemmerne, at de ikke skal være bange for at holde budene,« siger han. »Det er det livssyn, vi skal give dem. Så skal velsignelserne nok komme.«

En af dem, der har set denne vision, er Augusta Ávalos de Ma, hjælpeforeningspræsidentinde i Pampa Ward. Under ledelse af biskoppen styrker søster Ma medlemmerne ved hjælp af et program, som de kalder *la canasta del Señor* (Herrens kurv). Den sidste søndag i hver måned kommer søstrene med fødevarer og lægger dem i kurven. »Takket være kredslærerindeprogrammet ved vi, hvem der lider nød og deler fødevarerne ud til dem,« forklarer hun.

Staven søger at opfylde medlemmernes sociale behov ved hjælp af veltilrettelagte aktiviteter. En årligt tilbagevendende stavsaktivitet er en folkedanserfestival, som skildrer Bolivias rige arv. Denne positive fremstilling af landets traditioner tiltrækker sig pressens opmærksomhed, og hvert år er der artikler om den i aviserne. »Det er en af de måder, hvorpå vi stræber efter at bevare det bedste fra vores kultur,« siger præsident Quintana.

Medlemmerne i Paraíso Stav søger også måder, hvorpå de kan tjene deres lokalsamfund. To gange om året organiserer Hjælpeforeningen et besøg på et lokalt børnehjem. »Søstrene vasker, plejer og mader børnene. De skænker tøj til børnehjemmet og hjælper med

at klæde børnene på og rede deres hår,« forklarer præsident Quintana. Søstrene hjælper mere end 100 spædbørn og mindre børn i løbet af sådan et tjenesteprojekt.

FORBEREDELSE TIL TEMPLET I COCHABAMBA

Alle de bolivianske kirkemedlemmers øjne er rettet mod Cochabamba og det nye tempel, som skal stå færdig

Herunder: **Familien Campero fra Hamacas Ward i Equipetrol Stav i Santa Cruz. Ved klaveret ses Geraldo;** ***stående, fra venstre:*** **Rodrigo, Ana Karina, Nefi Josue, Elsa og Vladimir.** ***Indsat:*** **Unge piger fra Irala Ward i Cañoto Stav i Santa Cruz.** ***Baggrund:*** **Torvet i Santa Cruz.**

i år. Ældste Mario E. Guzmán, der er halvfjerdser-områdeautoritet, kan huske, at han den 21. januar 1995 blev ringet op af ældste Julio E. Dávila, som dengang tjente i præsidentskabet for Sydamerikas Nordområde, og denne indbød ham til et særligt møde. »Ingen af os, der var til stede, anede, hvorfor vi var blevet indkaldt til møde,« mindes ældste Guzmán. »Ældste Dávila læste en fax fra Det Første Præsidentskab op: 'Det er blevet godkendt at bygge et tempel i Cochabamba i Bolivia.' En dyb tavshed sænkede sig. Os? Et tempel? Vi kunne ikke finde ord. Vi begyndte alle at græde.«

Valget af Cochabamba som hjemsted for templet skyldes nok byens centrale placering i Bolivia. Cochabamba, der ligger 2400 meter oppe på de høje Andesbjerges østlige skråninger, har et tempereret klima, som tiltrækker mange mennesker. Men området er ofte udsat for tørke, og i 1996 faldt der ingen regn i flere måneder. Så i november, 22 måneder efter at templet var blevet bekendtgjort, kom folk rejsende til fra hele landet for at overvære første spadestik-ceremonien. Den dag, hvor præsident Gordon B. Hinckley skulle komme, begyndte det endelig at regne. Da præsidenten nåede frem til tempelpladsen, var de sidste dages hellige allerede samlet og havde ventet i timevis i silende regn. Han bød velkommen til de »våde medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige« og forsikrede dem om, at Herren tænkte på dem og kendte til deres ofre.

Skønt man i hele Bolivia prioriterer det meget højt at forberede medlemmerne på at modtage templets ordinancer, så arbejder de fire stave i Cochabamba særlig hårdt. Hver lørdag indbydes medlemmerne til at blive vist rundt på byggepladsen, et ward eller en gren ad gangen, så de kan føle Ånden der. »Vi forbereder folk,« siger Ivan Gutiérrez, der er stavspræsident i Jaihuayco Stav i Cochabamba. »Vi opfordrer dem til at være åndeligt beredte. Det er vores mål at få et billede af templet ind i samtlige hjem. Vi har fundet navnene på dem, der ikke har tempelanbefalinger, og vi besøger dem og hjælper dem med at sætte sig mål. Som følge af det er der sket store forandringer i folks liv.«

I Cosmos Ward i Jaihuayco Stav tilbringer biskoprådet fredag aften med at besøge wardets medlemmer i deres hjem. »Den ene uge besøger vi nye medlemmer,« forklarer Milton Ayala, der er rådgiver i biskoprådet. »Den næste uge besøger vi de mindre aktive familier. Der er mange, som er vendt tilbage.«

En af grundene til, at mange vender tilbage, er glæden over det nye tempel. »Det har haft en stor indvirkning på Cochabamba,« siger bror Ayala. »Vi har glæde i hjertet, og folk yder en stor indsats for at berede sig på at komme i templet.« Som en hjælp tilbyder wardet tempelforberedelsesklasser.

I Universidad Stav i Cochabamba hjalp hjælpeforeningspræsidentinde María Mercau de Aquino med at organisere et møde for ægtepar i hele staven. »Vi ville gerne styrke ægteskaberne og få kvinder til at føle sig værdsat,« forklarer hun. »Jeg vil have, at søstrene skal være lykkelige – lykkelige for de velsignelser, som Herren har givet os.« Ved at styrke familierne forbereder man dem til at modtage templets velsignelser – og templets velsignelser vil styrke familierne yderligere.

Få har arbejdet hårdere på at forberede deres familie på templets velsignelser end Antonio og Gloria Ayaviri. Bror Ayaviri er klar over, hvor stor en rolle medlemskabet af Kirken og tempelbesøg spiller i hans liv. »Det er meget nemmere at opdrage vores børn, nu hvor vi har evangeliet og templets velsignelser i vort hjem,« siger han. »Vi har en bid af himlen i vores hjem. Vi har erfaret, at den måde, man får

ARKITEKTTEGNINGER: JAMES PORTER

velsignelser på – den måde, man styrer sit hjem på – er ved at tjene Herren først.«

Bror Ayaviri, der tjener som missionspræsident i Universidad Stav, ønsker, at andre skal modtage de samme velsignelser. »Når vi får et tempel her, vil Kirken vokse,« siger han. »Min kaldelse gør det muligt for mig at udføre en mission og hjælpe andre til at opnå de velsignelser, som vi nyder. Vi elsker templet; det repræsenterer Herrens værk.«

Overalt i Bolivia samtykker de sidste dages hellige. Indsatsen for at forberede sig selv og efterleve evangeliet skrider frem. Og hver søndag morgen tager mange forældre fortsat deres børn i hånden og begynder den lange vandring mod Kirken. De betragter det ikke som et offer – blot en måde at vise Herren deres hjertes oprigtighed på. Fra en sådan lydighed udspringer de velsignelser, som strømmer til dette land. □

Herunder: **Biskop Edgar Balderrama fra Cala Cala Ward i Universidad Stav i Cochabamba sammen med sin hustru Edith og deres børn.** ***Indsat:*** **Templet i Cochabamba i Bolivia.** ***Baggrund:*** **Bevoksningen i Cochabamba.**

Vi anvender skrifterne på os selv

George A. Horton jun. FOTOILLUSTRATION: WELDEN C. ANDERSEN

Skrifterne er en stærk ressource, som Herren har givet os som hjælp til at opnå evigt liv. Blandt andet kan de hjælpe os til at erkende, at Jesus er Kristus, og de hjælper os med at få den viden og den indstilling, som er nødvendig for at opnå frelse.

Men når vi ransager skrifterne, støder vi på passager, som synes at have mindre betydning for os personligt. For eksempel kan det være svært at se, hvordan instrukser, som blev givet til profeter i Det Gamle Testamente, kan have betydning for medlemmer af Kirken, som lever i dag. Men de principper, som ligger til grund for disse instrukser, kan anvendes på enhver af Kristi disciple. Hvordan kan vi da bedst anvende al skrift på os selv? (se 1 Nephi 19:23).

For det første bør vi fokusere på de sandheder, som Herrens profeter altid har fremhævet. Retfærdige principper og frelsende ordinancer har været de samme i alle uddelinger. Tro, omvendelse, dåb, tilgivelse, modtagelse af Helligånden og udholdenhed har været forkyndt fra begyndelsen (se Moses 5:58; 6:51-60; 8:24; Gal 3:8; Hebr 4:1-2). Af andre principper, som er blevet forkyndt ved forskrift og eksempel i skrifterne kan nævnes kærlighed til Gud og sin næste (se 2 Mos 20:3-5; 3 Mos 19:18; Matt 22:37-39; Mosiah 23:15; Moroni 7:46-48; L&P 59:5-6); efterlevelse af budene (se 5 Mos 6:17; Joh 14:21; 1 Nephi 15:25; L&P 18:42-43) og styrken i et liv i tro (se Hab 2:4; Hebr 11; 2 Nephi 26:12-13; L&P 20:29).

For det andet skal vi erkende, at nogle åbenbaringer blev givet for at opfylde bestemte behov på et givent tidspunkt (se Joseph Smith, *The Personal Writings of Joseph Smith*, red. Dean C. Jessee, 1984, s. 420-421). For eksempel er

åbenbaringen om at bygge en ark, forlade Ur i Kaldæa, føre israelitterne ud af trældom, udrydde kanaanæerne eller overholde moseloven ikke gældende for os.

Men der er dog principper, som forkyndes i disse åbenbaringer, som vi kan tilpasse til vores egen stræben efter fuldkommenhed. Det er for eksempel næppe sandsynligt, at vi bliver bedt om at fælde en Goliat, men vi kan have brug for at udøve samme tro som blev krævet af David. Vi bliver måske ikke bedt om at træffe forberedelser til at ofre vores eneste søn, sådan som Abraham, men vi bør være villige til at opgive alt, hvad Herren forlanger af os. Vi bliver måske ikke bedt om at slå Laban ihjel, men vi skal alle beslutte, at vi vil »gå og gøre det, som Herren [befaler]«, sådan som Nephi gjorde (1 Nephi 3:7).

For det tredje skal vi være klar over, at Herren i sin visdom til tider ændrer sine instrukser. For eksempel blev de første apostle befalet at drage ud uden pung eller taske (se Matt 10:9-10), senere fik de at vide, at »nu skal den, der har en pung, tage den med« (Luk 22:36). Derudover fik de til at begynde med formaningen: »Følg ikke vejen til hedningerne« (Matt 10:5), men senere fik de befaling om at undervise »alle folkeslagene« (Matt 28:19). Der er lignende eksempler fra vores uddeling (se L&P 52:22; 56:4-8). For at undgå at misfortolke skrifterne, skal vi studere dem alle.

For det fjerde modtager vi et klart signal om, hvordan vi skal anvende skrifterne på os selv, når vi lytter til de levende profeters lærdomme. Ældste Bruce R. McConkie (1915-1985) fra De Tolv Apostles Kvorum skrev: »Den rette kurs for os alle er at holde os til Kirkens brede flok. Det er Herrens Kirke, og den ledes ved inspirationens ånd, og Kirkens skikke udgør fortolkningen af skriften« (*Doctrines of the Restoration*, red. Mark L. McConkie, 1989, s. 67).

Apostlen Paulus mindede os om: »Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed« (2 Tim 3:16-17). (Læg mærke til, at han sagde *ethvert* skrift).

Når vi skal afgøre, hvilke skrifter der angår os, kan vi spørge os selv: Vil efterlevelse af dette princip gøre mig mere som Kristus? Vi kan også anvende denne prøve i tre dele: Er min fortolkning i harmoni med (1) standardværkernes lærdomme, (2) de nutidige profeter og (3) Helligåndens vidnesbyrd? Hvis vores svar er ja, kan vi trygt anvende skrifterne på os selv ved at efterleve de forkyndte principper. □

Det er for eksempel næppe sandsynligt, at vi bliver bedt om at fælde en Goliat, men vi kan have brug for at udøve samme tro som blev krævet David.

EN ÆREFULD AFLØSNING

Arnold Lemmon
ILLUSTRERET AF KEITH LARSON

Femtenårige Andy Tuitupous fødder lettede fra gulvet længe nok til at gribe rebounden under basketballtræningen. Andy gled selvsikkert gennem luften – han var en flot fyr, populær, aktiv i sit lærerkvorum i vores ward her i Utah og med på skolens basketballhold. Men da hans fødder ramte jorden igen, ændredes hans liv. Hans stærke krop styrtede om på gulvet – for aldrig mere at gå.

Kirurgerne satte Andys brækkede ben sammen med metalsøm og lagde det i gips. Smerten blev hans stadige ledsager. Lange tids genoptræning, viljestyrke og tålmodighed syntes kun at føre til yderligere lidelse. Skønt Andy gav alt, hvad han havde i sig, kunne fysioterapeuterne ikke lære ham at gå igen.

I fortvivlelse kørte Paul og Carolyn Tuitupou, Andys forældre, ham på hospitalet, hvor dygtige kirurger opererede ham og fandt årsagen til Andys voldsomme smerter: Knoglekræft. Andy traf den svære beslutning at lade lægerne amputere hans ben. Koste hvad det ville, så ville han overvinde kræften.

Flere dage efter operationen bad Andy mig – hans biskop – om han kunne få sin patriarkalske velsignelse. Jeg spekulerede på, hvad en velsignelse ville rumme for en ung mand, der muligvis var døende. Jeg skyndte mig hen på mit kontor for at hente hæftet med anbefalinger til patriarkalske velsignelser. Så sprang jeg ud i min bil og hastede hen til Andys sygeleje, hvor han tålmodigt ventede på sit interview. Jeg spurgte Andy, hvor han fik sin styrke og fred fra. »Fra det, jeg har lært til familieaften,« svarede han uden tøven. Andy var værdig til at modtage en patriarkalsk velsignelse.

Da jeg besøgte ham gennem de næste par måneder, så jeg ham som en bror, der elskede sin familie, sine venner, evangeliet og livet. Skønt hans åndelige helbred var stærkt, syntes han at være i forværring rent fysisk. Kemoterapien gav ham voldsom kvalme fire-fem dage hver uge.

Alt håb om helbredelse blev knust, da der udviklede sig en svulst i Andys hofte. Hans lunger blev svagere, efterhånden som kræftsvulsterne begyndte deres dødelige invasion. Men Andy var ikke tilfreds med bare at se livet passere forbi. Takket være en hengiven spejderleder fuldførte Andy hurtigt kravene til Eagle-belønningen.

Under et af mine hyppige besøg hos dette unge medlem af mit ward, følte jeg mig tilskyndet til at lave en formel aftale om hans årlige præstedømmeinterview den følgende søndag.

Da det blev søndag, skyndte jeg mig ud til hospitalet, hvor Andy lå med lukkede øjne og led svære smerter. Jeg ville ikke forstyrre ham, så jeg satte mig stille ved hans sengekant. Da jeg havde siddet nogle minutter og lyttet til hans anstrengte vejrtrækning, hørte jeg ham hviske: »Biskop, skal du ikke interviewe mig?«

Efter en inderlig bøn begyndte jeg interviewet.

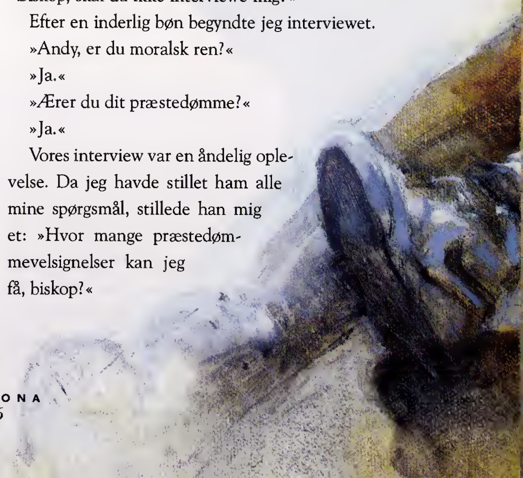
»Andy, er du moralsk ren?«

»Ja.«

»Ærer du dit præstedømme?«

»Ja.«

Vores interview var en åndelig oplevelse. Da jeg havde stillet ham alle mine spørgsmål, stillede han mig et: »Hvor mange præstedømmevelsignelser kan jeg få, biskop?«

Andy gled selvsikkert gennem luften. Men da hans fødder igen ramte jorden, ændredes hans liv.

»Så mange du vil have,« sagde jeg.

Få dagene senere vågnede jeg ved, at telefonen ringede.

»Andy har det meget slemt. Har du tid til at komme herhen?« spurgte Carolyn Tuitupou.

Da jeg nåede frem til min ven, bad han om en velsignelse og sagde så: »Jeg vil gerne hjem nu.«

Som hans ydmyge biskop lagde jeg mine hænder på min unge vens hoved og vidste, at Andy nærmede sig afslutningen på sin jordiske mission. Jeg bad Herren om at tage Andy hjem til sig, hvis det var hans vilje.

Da jeg havde givet Andy velsignelsen, tog jeg hans hånd og sagde: »Du må godt vende hjem nu, min lille bror, du må godt vende hjem nu.«

Men inden han vendte hjem, havde han noget, han skulle have ordnet. Andys smerter svandt noget, og han fik lettere ved at trække vejret, hvilket gjorde ham i stand til at tale med hver enkelt af sine søskende i enerum. Han udtrykte sin kærlighed til hver enkelt af dem og udfordrede sine brødre til at udføre en mission.

Da jeg talte med ham igen, spurgte jeg ham, hvad han ville have mig til at sige til de unge i wardet.

»Sig, at de ikke behøver at være 'seje' for deres venner skyld. Rigtige venner er ligeglad med, om man er sej,« sagde han.

Andy ringede til flere nære venner og sagde farvel. Han ringede til en tante, som han var nært knyttet til og ville udfordre hende til at blive aktiv i Kirken igen. Men da han var bange for at fornærme hende, turde han ikke gøre det.

Jeg så på Andy og vidste, at jeg havde en sidste kaldelse til ham.

»Andy, vil du tjene som wardsmissionær?«

Andy smilede. »Ja.«

Jeg lagde atter mine hænder på hans hoved. Da jeg havde indsat ham, gav jeg ham hans første opgave. »Tag telefonen og bær vidnesbyrd for din tante, Andy.«

Jeg forlod lokalet, og han gik i aktion, som en ægte missionær.

Dagen igennem kiggede venner og naboer forbi for at hilse på Andy. Eftersom det er en tongansk tradition at synge foran en døendes hus, organiserede et medlem af wardet en gruppe, som skulle tage hen og vise Andy den sidste ære ved at synge foran familien Tuitupous hjem senere den aften.

Først på eftermiddagen blev Andys vejrtrækning meget anstrengt. Hans far og jeg lagde hænderne på hans hoved. Bror Tuitupou bønfaldt vor himmelske Fader om at lade hans søn vende hjem. Andy døde i sin mors arme.

Kort efter var haven fuld af medlemmer af wardet, som sang Andys yndlingssalme: »Fordi du gi'r mig alt« (*Salmer og sange*, nr. 141). Musik fyldte hjemmet, og familien græd, mens kærligheden fyldte deres hjerter.

Selv om familien Tuitupou måtte sige farvel til deres søn og bror alt for tidligt, vidste de, at de havde fået meget, nemlig muligheden for at elske Andy og lære af ham. □

I Andys tonganske kultur er der tradition for, at man samles og synger foran en døendes hjem. Haven fyldtes hurtigt med medlemmer af wardet, som sang Andys yndlingssalme.

***Englen Moroni på højen Cumorah*, af Torleif Knaphus (foto: Christine T. Cox);**
***Baggrund: Moroni-monumentet*, af Arnold Friberg.**

Torleif Knaphus blev født i Norge i 1881. Han blev medlem af Kirken i 1902, som 21-årig, og immigrerede til USA, hvor han skabte flere skulpturer for Kirken. I 1934 bad Kirken ham om at fremstille et monument af englen Moroni til højen Cumorah i New York. Den 3,15 meter høje bronzestatue, som blev opstillet i 1935, står på en 59 tons tung granitobelisk på højen Cumorahs nordlige top.

»Jeg så endnu en engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden, og for alle folkeslag og stammer, tungemål og folk,

og englen sagde med høj røst: Frygt Gud og giv ham ære, for timen er kommet, da han dømmer. Tilbed ham, som har skabt himmel og jord og hav og kilder« (Åb 14:6-7).

Se »›Jeg så endnu en engel flyve‹«, side 12.

DANISH

